

M A G Y A R
É P Í T É S Z
K A M A R A

K Ö Z L Ö N Y
M Ű H E L Y

É P Í T É S Z

2022.
szeptember

284

SzeptemberFeszt – 25 éves a Magyar Építész Kamara

Fotó: Gáti Oszkár Dániel

FÓKUSZTÉMA:

OKTATÁS

TUDÓSÍTÁS A SZEPTEMBERFESZT RENDEZVÉNYRŐL – BME – AZ ÉPÍTÉSZKÉPZÉS ZÁSZLÓSHAJÓJA – ÉPÍTÉSZKÉPZÉS A MOME-N ... ÉS ELŐDINTÉZMÉNYEIBEN... – AZ ÓBUDAI EGYETEM YBL MIKLÓS ÉPÍTÉSTUDOMÁNYI KAR VÍZIÓJA – DEBRECENI EGYETEM MŰSZAKI KAR ÉPÍTÉSZMÉRNÖKI TANSZÉK – A PÉCSI ÉPÍTÉSZKÉPZÉS – ÉPÍTÉSZKÉPZÉSEK A SZÉCHENYI ISTVÁN EGYETEMEN

ÚJ ÉPÜLETEK VAGY MEGLÉVŐK FELÚJÍTÁSÁHOZ IS KIVÁLÓ VÁLASZTÁS!

Megérkezett a gyors és modern építkezés új generációja:
Glasroc® X építőlemez

Ez az innovatív építőlemez alkalmazható bel-, és kültérben egyaránt, víz-, és penészálló képességének köszönhetően magas páratartalmú helyekre is ajánljuk.

A Glasroc® X építőlemezzel épített szerkezetek mérettartóak és hosszú élettartamúak. Biztonságos környezetet teremtenek, ugyanis ellenállnak a biológiai kártevőknek és a tűznek egyaránt (nem éghető, A1 tűzvédelmi osztály).

A kivitelező szakemberek is ezt ajánlják, hiszen kis tömegének köszönhetően könnyen szállítható, mozgatható, valamint ugyanolyan egyszerűen vágható és csavarozható, mint a már jól ismert gipszkarton építőlemezek. Az igazi igények számára pedig még íves felületek is készíthetők belőle. Alkalmazható hőszigetelő rendszerrel, és közvetlenül vakolva egyaránt.

FELHASZNÁLÁSI TERÜLETEI:

- Homlokzatképzések acél vagy fa vázszerkezettel
  - › közvetlenül vakolva
  - › hőszigetelő rendszerrel
- Átszellőztetett homlokzatok
- Homlokzati függőnyfalak
- Vázkitöltő falak
- Kültéri álmennyezetek
- Árkádok, íves felületek
- Egyéb kültéri megoldások

SAINT-GOBAIN HUNGARY KFT.
2085 Pilisvörösvár, Bécsi út 07/5 hrsz
www.isover.hu | www.rigips.hu | www.hu.weber

Tekintse meg Glasroc X katalógusunkat.

M A G Y A R
É P Í T É S Z
K A M A R A

K Ö Z L Ö N Y
M Ű H E L Y

2022.
szeptember

ÉPÍTÉS Z

TARTALOM

A Magyar Építész Kamara hírei

Ajánló	2
Tudósítás a SzeptemberFeszt rendezvényről	3

Fókusztema: Oktatás

BME – Dr. habil Alföldi György DLA dékánal beszélgettünk az építészképzés zászlóshajójáról	6
Építészképzés a MOME-n ...és elődintézményeiben... ..	9
Az Óbudai Egyetem Ybl Miklós Építéstudományi Kar víziója	12
Debreceni Egyetem Műszaki Kar Építésmérnöki Tanszék	16
A pécsi építészképzés	20
Építészképzések a Széchenyi István Egyetemen	24

Új technológia

„Ragaszkodó” garázsődém-szigetelés	28
A mai rohanó világban az idő pénz és a pénz idő	31
Csökkentse fűtésszámláját Multipor belső oldali hőszigeteléssel!	32

ÉPÍTÉS Z KÖZLÖNY-MŰHELY | ISSN 1789-0934 | 284. szám | 2022. szeptember
A Magyar Építész Kamara kiadványa | Kiadja: Publicitas Art-Media Kiadó Kft. | Felelős: Nagy Ibolya, a kft. ügyvezetője
A szerkesztőbizottság elnöke: dr. Hajnóczy Péter; tagjai: Szalay Tihamér, Turi Attila | Főszerkesztő: Tutervai Máttyás
| Felelős szerkesztő: Dér Andrea | Szerkesztőség: H-1088 Budapest, Ötpacsi utca 2., telefon: (06-1) 318-2944,
(06-30) 4730-391, e-mail: szerkesztoseg@mek.hu, www.mek.hu | Hirdetésfelvétel: Publicitas Art-Media Kiadó Kft.
H-1021 Budapest, Tárogató út 26., telefon: (06-30) 964-9598, e-mail: ibolyan@publicitasart.hu, www.publicitasart.hu
A leadott anyagok tartalmáért és formai megjelenéséért a kiadó nem vállal felelősséget. A Magyar Építész Kamara
elektronikus kiadványa: www.mek.hu – napi frissítés. A honlap nyitóoldalán lehet feliratkozni a heti e-mail hírlevélre.

284

Ajánló

Kedves Olvasók, Tisztelt Kollégák!

Eljött a szeptember, amely többek között az iskolakezdekről közzismert, de idén a Magyar Építész Kamara számára a 25 éves születésnap alkalmából megrendezett SzeptemberFeszt teszi igazán emlékezetessé. A következő oldalakon ezekről olvashatunk.

Mindannyian régóta készültünk a 2022. IX. 23-án, az Ötpacsirta utcában megrendezett SzeptemberFeszt-re. Az volt a célunk, hogy egy sűrű, ámde változatos programú napot szervezzünk, amelyben megfér a komoly szakmai beszélgetés a könnyedebb témákkal, amelyek során olyan építész és tájépítész kollégákat mutatunk be, akik más művészeti ágban is értékeset alkotnak. Mindezeket szeretnénk volna kiegészíteni gasztronómiai élményekkel, zenével, kvízzel, kamarai bemutatkozó filmekkel, és a tagjaink által beküldött képekből készített fotómontázzsal.

A meghirdetett szakmai továbbképzésnek is minősülő programra nagy számú érdeklődő jelentkezett, és ez az érdeklődés egész nap kitartott. A nap során 11 programon több, mint 30 emberrel beszélgettünk, ezt kísérte a más művészeti ágban alkotó kollégák munkáit bemutató kiállítás, valamint a MÉK, a Területi Kamarák, a Tagozatok és a főtámogató KÉSZ Zrt. bemutató filmjeinek vetítése.

Bízunk abban, hogy jól érezték magukat azok akik eljöttek, és mivel fontos az együttlét, az építészek közösségének megerősítése, a tagjaink munkáinak, a más szerepben is alkotóknak a közös

megünneplése, ezért reményeink szerint lesz még ilyen alkalom és arra is legalább ennyien eljönnek majd!

A Közlöny mostani **Fókusztemája** – szeptember lévén – az oktatáshoz kötődik. Megkerestük kérdéseinkkel az építész oktatási helyeket azzal a céllal, hogy átfogó képet nyújtsunk a jelenlegi helyzetről, lehetőségekről.

Ennek során először Dr. habil. Alföldi György DLA dékánnal beszélgettünk az építészképzés zászlóshajójáról, a Műegyetemi építészképzésről, mindarról, hogy mitől BME a BME, milyen lehetőségei vannak a hallgatóknak, hogy alakulnak a hallgatói létszámok, mennyire piacképes a képzés, mi vár a pályakezdekre, hol vannak a kapcsolódási pontjai az egyetemnek és a Kamarának.

Kovács Csaba a MOME Építészeti Intézetének igazgatója bemutatja az egyetemen folyó építészképzést, beszél a rajzolás, az anyagokhoz, technikákhoz, technológiákhoz való közelség fontosságáról.

Az Óbudai Egyetem Ybl Miklós Építéstudományi Kar vízióját a kar vezetői fogalmazzák meg az egyetemről szóló cikkben, bemutatva a képzést és az egyetemet egyaránt.

A Debreceni Egyetem Műszaki Kar Építészmérnöki Tanszék munkáját, az ott folyó képzést Vági János DLA egyetemi docens mutatja be, ismertette a képzés módszertanát, a művészeti stúdiumokat, valamint a társadalmi kapcsolatteremtés módozatait.

A pécsi építészképzésről dr. habil. Rétfalvi Donát, az Építész Szakmai Intézet intézetigazgatója tájékoztatja az olvasókat. Megismerhetjük a különböző szakokat, az egyetem nemzetközi kapcsolatait, a Breuer Marcell Doktori Iskolát, és az intézményben folyó kutatási munkát.

Végül, de nem utolsó sorban Bach Péter DLA építész, egyetemi docens, tanszékvezető mutatja be a győri Széchenyi István Egyetem Épülettervezési Tanszékén folyó munkát. Olvashatunk az idén bevezetett PreUni felvételizsga-előkészítőkurzusról, az Építész Műteremház működéséről, mindarról, ami meghatározza az ottani képzést.

Az **Új technológia** rovatunkban beszámolunk a Mapei Mapeguard Board építőlemezéről, a Multipor belső oldali hőszigeteléséről, valamint az URSA garázsífdém-szigeteléséről.

Kedves Olvasó! Ez a szám kevesebb témát dolgoz talán fel, mint a korábbiak, ugyanakkor a jövő szempontjából fontos építész-képzés bemutatásán túl egy olyan programot mutat be, jelesen a SzeptemberFeszt-et, amiről azt gondoljuk, hogy méltó megünneplése volt a Kamara 25. születésnapjának!

*Tutervai Máttyás
MÉK-alelnök, főszerkesztő*

Iratkozzon fel a Magyar Építész Kamara honlapja,
a www.mek.hu oldal heti e-mail hírlevelére!

Szeretne értesülni a szakmágyakorlást érintő friss hírekről?
Like-olja és kövesse a Magyar Építész Kamara Facebook-oldalát!
<https://www.facebook.com/magyarepiteszkamara/>

Tudósítás a SzeptemberFeszt rendezvényről

Idén 25 éves a Magyar Építész Kamara. Az ezzel kapcsolatos programok részeként rendeztük meg a SzeptemberFesztet 2022. szeptember 23-án, amely a szakmai programok mellett kötetlenebb formában nyújtott teret azon építészeknek, akik nemcsak a szakmájukban kiválóak, hanem bármely más művészeti ágban is.

Ahogy a beharangozó hírekből is kiderült, az egész napos rendezvényen feszes programot terveztünk, ahol felváltva szerepeltek a kifejezettebb szakmai és a könnyedebb témák. A programra sokan regisztráltak, így prognosztizálható volt a telt ház, amely prognózis teljesült is, reggel 9 órakor már szívet melengetően sok látogató jelent meg az Ötpacsirta utcában.

A programok betöltötték az épület összes terét. A beszélgetések az udvari Kós-teremben zajlottak, melyek az udvaron is hallhatóak, illetve a földszinti Ybl-teremben lévő kivetítőn is láthatóak voltak.

Az Ybl-teremben és az előterében a más szerepben is alkotó építész és tájépítész kollégáink kiállítása volt megtekinthető, illetve ugyanitt voltak láthatók a MÉK, a Területi Kamarák és a Tagozatok életét bemutató kisfilmek is. Az udvar pedig betöltötte az igazi szerepét, közösségi térként adott helyet a vendéglátásnak, a találkozásoknak, sokak szerint olyan nyüzsgő és életeli volt, mint egy olasz családi ebéd... egy nagy családe...

Az Ötpacsirta utcában a bejárat előtt volt megtekinthető az a fotómontázs, amely azokból a képekből készült, amelyeket felhívásunkra a tagjaink küldtek magukról. A fotókat beküldők között a nap végén 5 db Magyar Építész 2010–2020 könyvet is kisorsoltunk, a sorsolásról készült videó elérhető a MÉK Facebook-oldalán.

A program „villás” reggelivel indult, melynek során a tényleges reggeli során a Magyar Építészeti Múzeum részéről

Fotó: Gáti Oszkár Dániel

Bodiné-Kersner Katalin, valamint tervezőként Kokas László Pro Architectura-díjas építész mutatta be a Walter Rózsi-villát, amely az Építészeti Múzeum új kiállítóhelyeként működik.

Ezt követte egy beszélgetés a kamaráról, melynek résztvevői Balogh Balázs Széchenyi-, Ybl- és Prima-díjas építész, a MÉK korábbi elnöke, Krizsán András Pro Architectura- és Ybl-díjas építész, a MÉSZ elnöke, Markos Anikó építész, a Komárom-Esztergom Megyei Építész Kamara elnöke, a MÉK elnökségi tagja, valamint Tutervai Mátyás, a Győr-Moson-Sopron Megyei Építész Kamara elnöke, a MÉK alelnöke vett részt. A beszélgetés során arról esett szó, hogy mi volt a szerepe a Kamarának a múltban, mi most, és mi lehet a későbbiekben, milyen szerepet tölt be a Kamara

Fotó: Gáti Oszkár Dániel

vidéken és Budapesten, hogyan fokozható az építészek aktivitása a szakmát érintő kérdésekben, feladatokban, milyen lehetséges kapcsolódási pontok vannak a szakmai szervezetek között.

A „Tagjaink más szerepben” című beszélgetéssorozatban Tutervai Máttyás faggatta a különböző művészeti ágakban alkotó tervező kollégákat a másik énjükről.

Ennek a sorozatnak az első részében Riesz Abigél és Szőcs László Zsombor építész mesélt arról, hogy hogyan került kapcsolatba a fotózással, hogyan hat egymásra bennük a fotózás és az építészet.

Ezt követte egy ízelítő a Magyar Építészet 2010–2020 kiadványban megjelent alkotóktól, melynek során Csapó Balázs bemutatta a metróépítéshez kötődő munkáit, Csillag Katalin és Gunther Zsolt beszélt részben a könyvben megjelent, részben pedig egyéb, számukra fontos munkákról, illetve a munka és a család kapcsolatáról. Turi Attila az építészeti, építészeti magatartással kapcsolatos gondolatait osztotta meg a jelenlévőkkel, kiemelve a szolgálat, a teremtő alázat, az építészet kulturális üzenetének a jelentőségét. Szalay Tihamér az építésztársadalomban betöltött helyéről, és ennek a méltó helynek az eléréséhez szükséges ka-

marai teendőkről elmélkedett, néhány külföldi példán keresztül bemutatva, hogy egy ideális világban mi a rangja az építésznek.

A „Tagjaink más szerepben” című blokk második felvonása az iparművészetben alkotó Szakács Barnabást, Tar Andreát és Velösy András mutatta be. Hallhattunk arról, hogy Szakács Barnabás miért, hogy alkot rézzel, illetve mit is jelent az általa jegyzett Viaplant nevű termék, technika, alkotás, Tar Andrea az üvegművészettel való kapcsolatáról mesélt, érintve egy teljesen más témát, a cukrászatot is, amelynek művelője, míg Velösy András az ötvösművészet rejtelmeibe vezetett be minket, fellebbentve a fátylat arról, hogy hogyan került kapcsolatba ezzel a művészeti ággal.

Ezt követte egy jó hangulatú ebéd, melynek értékét emelte Bolberitz Henrik építész zenei kísérete.

A kényeztetést követően komolyabb vizekre eveztünk és Eltér István, a Budapesti Építész Kamara elnöke, Erő Zoltán Budapest főépítésze és Bardóczi Sándor Budapest fő tájépítésze részvételével, Zubreczki Dávid szakértő moderálásával kerekasztal-beszélgetést hallhattunk Budapestről, a város jövőjéről, kisebb-nagyobb problémáiról, fejlesztési lehetőségeiről, a Budapestet érintő szabályozás jövőképeiről, a jelenlegi energia- és gazdasági válság hatásairól és a kitorési lehetőségekről.

A szakmai és szakmapolitikai kérdések után újra a kultúra volt a főszereplő, hiszen Cseh András, Glázer Attila és Vadász Bence építészek, tájépítészek, mint többkötetes költők és írók beszéltek a költészetükről, tették ezt végtelen őszinteséggel és nyitottsággal, beszélgettek egymással és velünk a felolvasott műveiken keresztül. Olyan beszélgetés volt, ahol jól megfér egymás mellett a könnyes nevetés és a megható pillanatok, a vidámság és a súlyosan mély gondolatok. Emlékezetes élmény volt mindenkinek, aki hallotta!

Ezt követte a nap egyik legjobban várt beszélgetése, amely során Lánszki Regő, az Építési és Beruházási Minisztérium építészetért felelős államtitkára beszélgetett Hajnóczy Péterrel, a MÉK elnökével. A beszélgetés témája az új minisztérium működése, felépítése, szerepe, az előkészítés alatt álló beruházási kerettörvény és építési kerettörvény aktuális kérdései, állapota, az ezzel kapcsolatos egyeztetési folyamatokban a Kamarának szánt szerep, valamint az új országos főépítési szerepkör, illetve a Központi Tervtanáccsal kapcsolatos jogszabályváltozások voltak. Kamaraként abban bízunk, azt hallottuk ki a beszélgetésből, hogy a minisztérium fontos partnerként tekint a Kamarára, és érdemi egyeztetéseket kíván folytatni az érintett témákban, illetve az építészeket, építészetet érintő jogalkotási munkában.

A nehéz téma utáni feloldódást segítette a „Tagjaink más szerepben” utolsó felvonása, melynek során André Zoltán grafikus-fotós, Bodzán Antal szobrász és Buzay József grafikus mesélt arról, hogy hogyan fér meg ez az alkotói munka az építészeti tevékenységük mellett, mit ad hozzá az építészeti munkájuk a képzőművészethez és fordítva. André Zoltán személyében megismerkedhettünk egy, a természet szépségeire rácsodálkozó és azokat megörökítő grafikkal, fotóssal, Bodzán Antal a szobrászát, az anyag, a tapintás mint érzékelés rejtelmeibe vezetett be minket, míg Buzay Józsefről megtudtuk, hogy hogyan egyesül benne a grafikai rajz, a néptánc, az énekítés művészetének szeretete.

A nap utolsó hivatalos programjaként beszélgettünk Bálint Imre Ybl-díjas építész kollégánkkal, akiről sokan tudják, hogy boráskodik, valamint Varga Ferenc építésszel, aki Révkomá-

romból érkezett hozzánk, és feleségével az egyik piacvezető prémium csokoládémárka, A ZAX csokoládé gazdája és tulajdonosa. A bor és a csokoládé hálás téma, így nem meglepő, hogy milyen odaadással és szeretettel beszéltek a saját alkotásaikról. Bálint Imre betekintést engedett a borászathoz fűződő kapcsolatának kialakulásába, beszélt a bor és a kultúra viszonyáról, míg Varga Ferenc kulisszatitkokat osztott meg azzal kapcsolatban, hogy mitől olyan magas minőségűek az általuk gyártott bonbonok, és bár az íz az alapvető erény, de mégis mennyire fontos az esztétikai élmény is, hogy mennyire jó ránézni egy szép bonbonra, egy olyan bonbonra, ami számtalan nagy nemzetközi elismerést is kivívott már.

Az elhangzottakat igazolták is a résztvevők, hiszen ezt követte egy bor- és csokoládékóstolás, amely alapján el kell ismernünk, hogy méltán kiemelkedő minőségűek a termékek. A borkóstolón megkóstolhattuk dr. Laposa József tájépitész-borász kollégánk borait is, aki sajnos nem tudott részt venni a rendezvényen, de végtelen jó szívvel küldte el a borait, hogy örömet szerezzen nekünk. És szerzett, köszönjük!

Ezzel párhuzamosan kiosztásra kerültek a résztvevők által a nap során kitöltött kvízték nyereményei is, és elmondható, hogy bár voltak fogós kérdések, de mégis született 4 db 13+1-es találat!

A nap lezárásaként Bolberitz Henrik zenélt újra a fáradhatatlan közönségnek, és olyan volt/lett a nap vége is, mint az egész rendezvény, barátságos, tartalmas, megismételni való!

Bizunk abban, hogy jól érezték magukat azok, akik eljöttek, és mivel fontos az együttlét, az építészek közösségének megerősítése, a tagjaink munkáinak, a más szerepben is alkotóknak a közös megünneplése, ezért reményeink szerint lesz még ilyen alkalom, és arra is legalább ennyien eljönnek majd!

Tutervai Mátyás
MÉK alelnök

A rendezvényt támogatta a

Fotó: Gáti Oszkár Dániel

Fotó: Gáti Oszkár Dániel

Fotók: Gáti Oszkár Dániel

BME – Dr. habil Alföldi György DLA dékánnal beszélgettünk az építészképzés zászlóshajójáról

Mitől más, mitől BME-s a ti képzésetek?

Képzésünk hagyományosan egyedülálló abban, hogy ötvözi a kulturális-művészeti-társadalmi, valamint a műszaki-mérnöki-tudományos tudásokat. Ezen az úton kívánunk hozzájárulni a globalizációval összefüggő társadalmi, gazdasági, környezeti és kulturális kihívások megoldásához. Idén lett 150 éves a magyarországi építészoktatás. Márciusban ünnepeltük – napjainkra már további 9 képzőhellyel együtt – ezt a hagyományt. A Műegyetemen olyan „közös asztalt” alakítottunk ki, melyhez minden képzőhely elkészített egy lábat, ezzel vállalva a közös örökséget. Ez a közös nap inspirál minket további együttműködésre, hogy a kor követelményeinek megfelelően alakuljanak a képzéseink az országban.

Karunk idén komoly lépéseket tett az oktatási struktúránk megújítására annak érdekében, hogy az egyszerre biztosítsa az épített környezet alakításához szükséges egységes tudás kialakítását, valamint a gyors ütemű változásokra való reagálást. A kimenet előtti 2 évben a karon mód van arra, hogy 6 specializáció közül válasszanak hallgatónk, hogy az egységes építész-mérnöki tudás egy szeletével elmélyültebben tudjanak foglalkozni. Szeptemberben indult meg az új képzés, várjuk hallgatónk és oktatóink visszajelzéseit. Két tanszékünk újult meg jelentősen a kor igényeinek megfelelően, a volt Ábrázoló Geometria Tanszékéből Morfológiai és Geometriai Modellelés Tanszék lett, míg az Ipari és Mezőgazdasági Tervezés Tanszékéből Exploratív Építészeti Tervezési Tanszék. De további változásokat is tervezünk. Ki szeretnénk még emelni, hogy a két doktori iskolánk mellett több állandóan változó posztgraduális képzésünk idén jelentős hallgatói létszámot vonzott.

Mit tudtok nyújtani a hallgatónak?

A magyar műszaki képzések között nálunk lehetőség van osztatlan ötéves egyetemi formában is tanulni az alapképzés és a mesterképzés mellett. Ennek a képzésnek látszik a hagyományos ereje, hallgatónk nagyon szeretik a többéves együttműködés lehetőségét és élményét.

Azt szeretnénk, hogy a karon töltött idő alatt a hallgatók megtapasztalják a hallgatói-oktatói együttműködés örömeit, a jövőt célzó alkotás-kutatás nagyszerűségét, és az oktatókkal együtt vegyenek részt abban a növekedésben, amelynek során megtalálják személyes útjukat. Hallgatónk szakmai profiljának fejlesztése mellett a teljes emberek kialakulásáért dolgozunk, mesterem, Plesz Antal szavaival emberépítésen dolgozunk. Igyekszünk jól érthető, átlátható és örömteli lépéseken keresztül bátorítani hallgatónk vállalkozó kedvét. Sokat kell még dolgoznunk azon, hogy az alakítási vágy mellett, az egyéni igényeknek megfelelő irányultság ki tudjon alakulni.

A Műegyetembe beágyazva hallgatónk számára, a nemzetközi kapcsolati hálónk megismerése és kihasználása mellett, hazai építészeti workshopokon és építőtáborokban tudnak részt venni. Képzéseinken ugyanakkor egyre nagyobb hangsúlyt fektetünk a klímatusodosságra kérdéseire, hozzájárulunk a magunk eszközeivel és lehetőségeivel a klímaválság elkerüléséhez, megtanítjuk a hallgatónknak, hogy milyen gyakorlati, szakmai tevékenységekkel tehetnek azért, hogy ne legyenek féltretek például a felmelegedéstől vagy a klímászorongástól, hiszen az építészszakma sokat tehet ezen a területen és a saját szakmai felelősségünk felvállalását nagyon fontosnak tartom. Az egyetem „zöld”, „zéró carbon” és „zéró waste” megoldásaival segíti a klíma átalakulását tudatosá, elősegíti az energiatakarékosságot, valamint az olyan szellemiség kialakulását, mely a „zöld” attitűddel rendelkező diákok nevelését segíti, így alakítja ki a hallgatókban az életre szóló „zöld” gondolkodást és attitűdöt.

Hogy alakul a létszámotok?

Idén a BME Építész-mérnöki Karának alap- és osztatlan képzése ismét az ország legnépszerűbb építész-mérnöki képzése lett, amire nagyon büszkék vagyunk. Az alapképzésre a 2022/2023-as tanévre 425 pontos határ mellett 111-en, az osztatlan képzésre 408 pontos határ mellett 188-an nyertek felvételt (legfeljebb 500 pontot lehetett elérni), az átlagpontoszám mindkét képzésen 450 pont körül alakult. A mesterképzésre is jóval többen jelentkeztek idén, így 33 fő került felvételre.

Hogy látjátok a helyzeteket a hazai felsőoktatásban, mennyire piacképes a képzésetek?

A statisztikai adatok alapján nagyon jó mutatókkal vagyunk jelen a hazai felsőoktatásban. A legutóbbi HVG Diploma 2022 című kiadvány szerint a országban fellelhető műszaki képzések között a hallgatók kiválósága nappali képzésen rangsorban a legelső (1) helyen szerepel karunk. Az karok országos rangsorában a 148 kar között a 18. helyen szerepel az ÉPK, valamint ezen összetett rangsor alapján hallgatói kiválóságban a 9. előkelő helyet szereztük meg. Ugyancsak erre a kiadványra hivatkozva a Műegyetem 240 éves múlttal a 2. legjobb a rangsorolt 38 magyarországi felsőoktatási intézmény közül, a műegyetemi hallgatók kiválósága nappali képzésen pedig a 3. helyen szerepel. Az idén Magyarországról először jelent meg a képzés a nemzetközi QS-rangsor szakmaterületi rangsorában – „Arts & Humanities” területen – 150-200 között. Ezekre nagyon büszkék vagyunk és vizsgáljuk, hogy tudjuk ezeket az eredményeket megtartani vagy akár javítani. Azt gondoljuk, hogy a képzésünk iránti érdeklődés a piacképességünket mutatja, azt, hogy a fiatalokat érdekli az egységes ökoszisztéma iránti gondolkodás, a Földünk jövőjét érintő megoldások kitalálása, annak mérnöki és művészeti módózatai.

Mit gondoltok a pályakezdő fiatalok helyzetéről?

Minden hallgató számára a nagy ugrás az egyetem végeztével jön el, elhelyezkedni a nagyvilágban. Szeretnénk, ha hallgatóink jól ismernék meg a „való világot”, egészséges kíváncsiság alakulna ki bennük a szakma különféle érdekes területe, valamint az ország különféle tájréseiről. Ezért képzéseink fejlesztésében számítunk a magyar építésgazdaság szereplőinek

véleményére. Számítunk a tervező- és kivitelező-, kis és nagy vállalatok, gyártó- és szervezőcégek véleményére. Szakmai kapcsolati hálózaton dolgozunk, melynek tagjaitól visszajelzéseket kapunk, és akikkel meg tudjuk vitatni milyen legyen szerintük a jövő magyar építészmérnöke. A kivitelezési és tervezési gyakorlati helyekre kijánlott hallgatóink teljesítményéről is szeretnénk tudni, bevonva őket a képzéseinkbe. Azért van erre szükségünk, hogy lássuk mennyire versenyképesek a hallgatóink, illetve a kor kivánalmainak és technológiájának, valamint követelményeinek a gyakorlatban mennyire felel meg az oktatás során elsajátított tudásuk. Mindenképpen szeretnénk, hogy a két oldal a lehető legjobban erősítse egymást, hiszen ez a szakmai közeg és az oktatás szempontjából is létfontosságú. Emellett művelt diszciplinánk őrzésén és megújításán is dolgozunk.

Miben, hol tud kapcsolódni a képzés és a kamara tevékenysége, hogy minél képzettebb hallgatók végezzenek, és minél felkészültebb pályakezdők lépjenek be a kamarába és a szakmai nagybetűs életbe?

A Magyar Építész Kamara 30 éve szervezi, felügyeli szakmánk életét. Ma már elképzelhetetlen az, hogy e szakmai közttestület nélkül dolgozzunk. Nagyon fontos, hogy az építész generációk egymást inspirálják az egyes szakmai közösségekben, hogy itt megtanulják a fiatalok, hogyan kell a szakmáért és egymásért kiállni. Az ország egyes szakmapolitikai helyzeteiben, hogyan

kell állást foglalni. Ebben a közegben belépni egy jó lehetőség hallgatóinknak arra vonatkozóan, hogy megismerjék a szakmai közeletet, és újító szándékaikkal segítsék a kamarák állandó megújulását. A kamara az egyetem mellett a szakmai továbblépés helye is, valamint az élethosszig tartó tanulás helye. A kamara tudja átvenni hallgatóink szakmai életének és támogatásának stafétáját. A helyi szakmai közösségek lehetnek azok a helyek, ahol a hagyományosan nagyszámú KKV-ban dolgozó kollégák otthonra lelhetnek.

Az interjút készítette Tutervai Máttyás.

Építészképzés a MOME-n ...és elődintézményeiben...

Fotó: Babai Dénes

A MOME építészképzése sok évtizedes múltra tekint vissza. Különböző korszakaiban az adott korszak építészetszemléletének és az itt tanító építészek-belsőépítészek személyes látásmódjának függvényében a hangsúlyok eltolódtak egy építészetcentrikusabb, vagy egy belsőépítészetcentrikusabb szemlélet irányába, ez sok esetben a kiadott diplomák megnevezésében is tükröződött.

Voltak viszont stabil, hosszú évtizedek óta nem változó jellemzői a képzésnek, így az egyik kiemelkedően fontos sajátossága a kis létszámú oktatás (8-16 hallgató/évfolyam, jelenleg 16 hallgató/évfolyam), amely mindig lehetővé tette a személyeséget a személytelenséggel szemben. Így az építészhallgatók egymással és tanáraikkal, mentoraikkal, sőt az adminisztratív segítőkkel együtt aktív, művészileg és szakmailag elkötelezett közösségeket alkotnak, melyek az egyéni és a közösségi fejlődést egyaránt szolgálják. Jelenleg ez a közösségi létezési igény igen erős, ami a mai fiatal generációk szemléletétől, vágyaitól és értékvalasztásaitól erősödik.

Az Egyetem különleges értéke, hogy a művészi szintű tárgyaló hagyomány, a design, a médiaművészet, a művészet, a művészetmenedzsment és a designelmélet szakjai rendkívül inspiráló szakmai környezetet alkotnak az építőművész hallgatók számára. Ezen szakok természetes egymás mellett élése sok olyan emberi-szakmai interakcióra ad lehetőséget, ami segíti az interdiszciplináris szemlélet erősödését.

Az építőművészet szakon (és elődszakjain) mindig jellemző volt egy sajátos humáncentrikus szemlélet, amiben az építészeti terek, struktúrák az ember és az emberek csoportjai köré épültek – hagyományként, ahogy Vámosy Ferenc professzor úr megfogalmazásában magam is hallottam a kilencvenes évek elején. Tehát a MOME építészeti hagyományának szemléletében nem a megastruktúrák lebontásának a végén jutunk el az emberig, hanem épp fordítva, az ember áll a fókuszban, az ő léte, lehetőleg jól-léte képezi a gondolkodás és tervezés magját. Ez a szemlélet a mai napig megvan, sajátos, emberközpontú holisztikus látásmód jellemzi a MOME Építészeti Intézetének képzéseit. Ezt a szemléletet régebben sokan belsőépítészeti szemléletnek hívták, ma az építészeti intézetben inkább azt gondoljuk, hogy ezzel a szemléleti maggal lehet humánus épített környezetet alakítani, épületekben, táji és urbanisztikai közegben egyaránt, ezért inkább művészeti és humáncentrikus szemléletű építészetnek tekintjük, illetve nevezzük ezt.

Ebben az építés-belsőépítés szemléletben minden időben erős fókusz esett a rajzolásra, aminek három fontos szerepe is van egy (MOME-s) építész életében. Első a megismerés, melynek alapvető eszköze a szabadkézi rajz gyakorlata. Ha valamit le szeretnénk rajzolni, azt nem fogjuk tudni megtenni alapos és mélyreható megfigyelés és értelmezés nélkül. Formák, terek és struktúrák, színek, fények és árnyékok megismeréséhez nem ismerünk jobb eszközt a rajz-festésnél. Második terület a tervezés, gondolkodás segítése. Ezt sokszor rajzi gondolkodásnak hívjuk. Egy tárgy vagy térrendszer, egy építészeti vagy belsőépítészeti koncepció megalkotásához – bár nem egyedüli – de még ma is az egyik leghatékonyabb és legemberibb eszköz a rajzolás. A harmadik a prezentálás. Terveinket koncepcióinkat be kell mutatnunk az építetőknek, döntéshozóknak a szélesebb publikumnak, és ehhez elengedhetetlen professzionális megjelenítési technikák megtanulása. A digitális korszak beköszönte előtt ez szinte kizárólag rajzos-festett formában volt elképzelhető, de a digitalizációs technikák is nagymértékben a korábbi rajzi-szerkesztési szemléleten építkeznek. A profi vizuális prezentálás a sikeres építészeti kommunikáció egyik alapvető eszköze, és aki jól rajzol, akinek ízlése, arányérzéke a rajzolással csiszolódik, az minden más (digitális) technikával is könnyebben boldogul, jobb minőségű, nagyobb megjelenítő erejű és izlésebb prezentációk megalkotására képes.

Krusinszky Kitti munkája

A képzésbe az ábrázoló geometria, rajzolás, festés, színtan, digitális ismeretek, kommunikációs ismeretek egy komplex oktatási modulba vannak megszervezve, az alapok után hangsúlyos fókuszot jelent a hibrid technikákkal való ismerkedés és a portfóliókészítés is.

A képzés alapvető pillére a tervezés oktatása, ez főtantárgyként a teljes – bolognai rendszer szerint tagolt – három- plusz két éves oktatási ciklust végig kíséri, és hagyományosan az egyszerű, szinte ősi építési ösztönökön alapuló feladatoktól fokozatosan halad az építészeti, művészeti és társadalmi kérdéseit tekintve is nagy komplexitású kihívások felé. Az építészet, belsőépítészet, tájépítészet, városépítészet kérdései sok más fókusztemával egyetemben az egyes feladatok (tervezési projektek) kontextusába ágyazva állítják a hallgatókat egyre komplexebb kihívások elé. Különösen az MA képzés során jellemzőek a nagy tematikus fókuszok, mint például „oktatás”, „sport-szabadidő-rekreáció”, „lakhatás”, „újrahasznosítás”, „szociális problémák”, stb. Ez azt teszi lehetővé, hogy egy-egy évfolyam jelentősen elmélyüljön az adott témakörben.

Fontos hagyománnyá vált az elmúlt 7-8 évben, hogy a legtöbb hallgató a BA- és MA-képzés között elmegy egy év tapasztalatszerző munkára. Aki akár itthon, akár külföldön egy jó minőségű építészirodában tervező gyakornokként eltölt 8-10 hónapot, az megerősödve tér vissza az MA-képzésbe, és nagyobb tudatossággal, hatékonysággal tudja azt a szintet elvégezni.

Vannak más meghatározó sajátosságai is a MOME építészképzésének. Ilyen az anyagokhoz, technikákhoz, technológiákhoz való közelség, melyet mindig műhelygyakorlatokon és közösségi építési akciókon keresztül tapasztalnak meg a hallgatóink. Ez a tárgyleptékű művészi és technikai érzékenységet fejleszti, és az anyagok és azok megmunkálási lehetőségeinek jobb megismerését segíti. A műhely és anyagközelség több területen is meghatározó, a tervezési folyamat részeként a rajzolás mellett folyamatosan – kisebb-nagyobb léptékű, változatos anyaghasználatú és technikájú – úgynevezett „gondolkodás modelleket” készítenek a hallgatóink, de foglalkoznak művészi megközelítésű anyagkísérletekkel, bútortípusú feladatokkal és nagyobb installációk építésével is. Hallgatóinknak tanulmányaik során egyéni kihívásokkal és közösségi munkával egyaránt meg kell ismerkedniük, így mindkét területen bőséges tapasztalatokat

szereznek. Ezt a „csinálós vonalat” jelenleg a Kísérleti műhely elnevezésű tantárgysorozat keretében tanulják, mely szintén végig kíséri egy hallgató útját egészen a BA, illetve MA diplomafélévíg. Ezt még kiegészíti K+F+I kurzusok felvételének lehetősége, ahol egy szemeszteren keresztül többféle szakos hallgató interdiszciplináris jelleggel dolgozik együtt adott tematikus feladaton.

A nyári építő táborok alapvetően megújultak a 2000-es évek közepétől, először Nagy Tamásnak sikerült egy integrált metodikát kialakítania, ahol a tervezési félév készítette elő a nyári építést, így a hallgatók a tervezéstől a megvalósításig – a „learning by doing” elve szerint – egy teljes építési folyamatot tudnak átélni. Az elmúlt öt-hat évben az építőtáborok rendszerét sikerült jelentősen kibővíteni és megújítani, így hallgatóinknak sok-sok tapasztalatot jelentenek ezek a szellemi és gyakorlati élményekben bővelkedő helyzetek.

A képzés részét képezi az építészethez szervesen kapcsolódó alapvető műszaki ismeretekről való tanulás, elsősorban a statika és tartószerkezetek, az épület- és bútorszerkezetek, az épületvillamosság és világítás, valamint az épületgépészet területén, és más kapcsolódó területeken. Ez szintén a teljes képzési időszakot végigkíséri oktatási modul. Cél az építőművészi területen alkotó számára alapvető és nélkülözhetetlen konstruktív szemlélet kialakítása, az ehhez szükséges ismereti alapok megszerzése. A képzésben keressük azokat a módszereket, amivel ezeket a tudásokat minél integráltabb módon tudjuk átadni a hallgatóknak.

Az általános társadalomismereti és gazdasági műveltség ki-fejlesztésének segítése szintén a képzés részét képezi, így a művészet- és szaktörténeti, valamint a releváns társadalomtudományi területek és problémakörök megjelennek a képzésben. A társadalmi problémákra, szociális viszonyok érzékelésére való fogékonyság, valamint a fenntarthatóság kérdéseivel való szembesülés szintén részét képezik a tanulmányoknak. A művészi képzés alapvető célja az esztétikai minőségteremtés potenciális képességének kifejlesztése, de ez jellemzően nem önmagában lévő cél, mivel Egyetemünk gondolkodásában benne van az egyéni és közösségi hasznosság és értékeltetés szemlélete. Az elméleti ismeretek megszerzése az alkotó habitus komplexebb, magasabb minőségi szintre emelését

szolgálja, a kiemelkedő művészeti alkotások ma már csak ritkán tudnak magas szintű elméleti ismeretek nélkül létrejönni. Fent taglaltak fontosságát jelzi, hogy több mint egy évtizede a MOME MA diplomásainak a mestermunkájukkal összefüggésben lévő szakdolgozatot kell írniuk és azt megvédeniük. A szakdolgozat megírásához szükséges szemlélet, kutatói habitus nagy mértékben segíti a társadalmi felelősségvállalással és tudatossággal készülő mestermunkák szellemi minőségének megemelését.

Kísérleti jelleggel most indul egy új tantárgy, amelyben a design és az üzlet kapcsolatáról, működéséről tanulnak a hallgatók, azzal a célkitűzéssel, hogy gyakorló tervezőként jobban értsék az üzleti világ működését és tudatosabbak legyenek a saját üzleti aktivitásuk építésében. A MOME arra is lehetőséget nyújt, hogy az MA szakirányú diploma megszerzése után egy év további egyetemi tanulással Design és Vizuálművészet-tanár szakos diplomát szerezzenek hallgatói, amivel középiskolákban lehet szakképzett tanárként oktatni az adott területen.

Hallgatóink művészeti alapú építészképzése meggyőződésünk szerint az egyik nemzetközileg is korszerű lehetőséget valósítja meg. Arra törekszünk, hogy a korszerűséget és a hagyományok ma is releváns elemeit ötvözhessék hallgatóink a gondolkodásukban. Végzett MA diplomásaink társadalmilag érzékeny, művészileg magasan képzett, releváns ismeretanyaggal és önreflexiós képességgel rendelkező fiatal építészek. A MOME Építészeti Intézetének felvételi rendszere komoly tanulási időt követel az itt tanulni vágyóktól. Ez gyakorlati tapasztalatok szerint átlagosan két-három évet jelent részben a középiskolai tanulmányokkal párhuzamosan, részben utána, kevesen tudnak sikeres felvételt tenni e nélkül. A hallgatóinknak azt szoktuk mondani, hogy az öt év egyetemi tanulmányokat öt év aktív szakmai gyakorlat kell kövesse, ezután, illetve ennek során válik valaki „önálló építésszé”, így összességében azt lehet mondani, hogy a felvételi előtti készülődéssel és a köztes szakmai gyakorlattal együtt 12-14 év össz-szakirányú tanulási és gyakorlati idővel számolhatunk, mire valaki önálló, érett építésszé-belsőépítésszé válik. Természetesen ezután is tanulunk, ahogy ma divatos mondani, élethossziglan.

Hallgatóink részben klasszikus építésztervezői pályát futnak be, mások belsőépítészetre orientálódnak, de vannak akik még

Fotó: Toroczka Csaba

tágabb körben találják meg az útjukat, így a film- és díszlettervezői világ, a kiállítás- és installációtervezés, vagy bútortervezés, felé is el tudnak indulni. Művészi érzékenységük és tudásuk, jó ízlésük, anyagismereti és technológiai fogékonyságuk, társadalmi és szociális érzékenységük humáncentrikus látásmódjuk alkalmassá teszi őket egyéni vagy kollektív alkotói pálya befutására. Az életutakat a külső gazdasági környezet is befolyásolja, konjunktúra idején a piac jelentős igényt támaszt végzettjeink iránt és kitűnően megtalálják a helyüket – itthon és külföldön egyaránt – az építész-belsőépítész tervezői pályán, dekonjunktúra idején viszont alapvető művészi képzettségük okán képesek a társterületek felé orientálódni. Ez a fajta rugalmasság előnyt jelent a mai változékony és kevésbé stabil világban.

*Kovács Csaba
Ybl- és Prima Primissima díjas építész
Habilitált egyetemi docens
Építészeti Intézet igazgatója
Moholy-Nagy Művészeti Egyetem*

Réfi Eszter munkája

Az Óbudai Egyetem Ybl Miklós Építéstudományi Kar víziója

2017-ben a KÉPZŐHELYEK FÓRUMÁN az öt legjelentősebb építészegyetem ült „egy asztalhoz”, az ott megfogalmazott megújulási elvekből az YBL Kar egy roppant hatékony metodikai paradigmaváltás mentén, immár öt éve megfrissülve képes oktatási portfóliójával jelen lenni a közel 150 éves építészoktatás meghatározó hazai szereplőjeként.

Az Ybl Miklós Építéstudományi Karon folyó építés- és építőmérnöki képzések jelenleg országos szinten kiemelkedőek, szakmailag széles körben elismertek. Az itt végzett hallgatók diploma után azonnal (sokszor már hallgatói éveik alatt is) elhelyezkednek az építőiparban, ahol mind tervezésben, mind kivitelezésben keresett munkavállalónak számítanak. A karon építés Bsc-, Msc- (angol és magyar nyelven), valamint építőmérnök Bsc-képzés folyik. Emellett több sikeres szakmérnöki képzést szervezünk minden évben. A közeljövőben a már jól működő, gyakorlatorientált, piacképes diplomát adó képzéseink mellett építőművész BA- és MA-, az építőmérnök MSc-, valamint műemlékvédelmi szakmérnöki képzésekkel tervezzük bővíteni a portfóliónkat, mely a hallgatói létszám emelkedését is fogja eredményezni. Kiemelt projektünk a PhD illetve DLA címet adó, ÓE Rejtő Sándor karral együttműködésben indítandó, karunk által gesztorált doktori iskola.

A 2017-ben közösen elfogadott rendszerben az alapképzésben felmenő rendszerben megtörtént a műteremoktatás gyakorlati bevezetése, megvalósult az évfolyamfelelős (műteremvezető) által koordinált, összehangolt oktatási munka, a kevés, de egymást segítő tantárgyak bevezetése. Az Ybl hagyományaiból megőriztük a gyakorlatorientált képzést: táborok, szakmai gyakorlatok, cégekkel való együttműködések színesítik az oktatási tevékenységet. A kar továbbra is épít az osztott képzés előnyeire, a 3,5+2 éves szerkezet mobilitási (nemzetközi), illetve szakmai gyakorlat megszerzésre ad lehetőséget a két képzési „lépcső” között.

Az MSc-képzés azonos szerkezetben magyar és angol nyelven is folyik. Az angol nyelvű mesterképzés teljes értékű eleme az YBL oktatási pakettjének, az oktatók kiválóan tudnak angolul, egyre több anyanyelvű vagy külföldről érkező oktatóval rendelkeznek. A kar vezetése elkötelezett, szervezeti felépítése pedig lehetővé teszi, hogy gyorsan és könnyedén reagáljon a szakma és a piac kihívásaira, az újítási lehetőségekre.

A műteremoktatás előnyei mára egyértelműen növekvő népszerűséget hoztak az Ybl számára. Az egyes évfolyamoknak dedikált saját területek (műtermek, amelyek tárolási és pihenő-funkciókkal is kiegészülnek), összehangolt, integrált, projektorientált tanterv, az egyéni és a csoportmunka egyensúlya, a tantárgyfelelősök együttműködése, alapképzésen az évfolyamokat egészen a diplomáig végigkísérő műteremvezető jelenléte, koordináló szerepe kulcsfontosságúak ebben. Mindemellé az „Ybl-háló” mentorálási és lemorzsolódást csökkentő támogatása, idén ősztől a 0-24 órában működő „éjszakai műhely” bevezetése, kari szervezésű gyakorlatok és táborok, emelkedő szintű nemzetközi együttműködés, workshopok egészítik ki a reguláris képzéseket, hangsúlyozottan az MSc-képzésben szakirányválasztási lehetőséget is biztosítva. Ezeket az alapelveket és rendszert a jövőben egészen a doktori iskola szintjéig bevezetjük az oktatásban. Ugyanakkor pozitív hatásai már most tapasztalhatóak: nyíltabb és transzparensabb kommunikáció, drasztikusan csökkenő lemorzsolódás és mérhetően javuló hallgatói elégedettség a képzés színvonalának megtartása mellett.

A kar épületeiben a közelmúltban kiépített korlátlan 5G WIFI támogatja a munkát. A magyar MSc-képzés figyelembe veszi, hogy az ide járó hallgatók jellemzően már dolgoznak, a képzés a hét két napján tömbösítve történik. Az angol nyelvű, illetve az Erasmus-képzés lehetőséget nyújt nemzetközi szakmai gyakorlat megszerzésére is. Tudományos mentorálással a hallgatók további szakmai fejlődését vagy tanulását támogatjuk és előké-

szítjük, a tervezett doktori iskola indításával a házon belül már működő posztgraduális és kutatóközpontunk területén.

A fentiek eredményeként az alapképzésen (BSc) a 2017-ben induló 50 fő helyett a 2022–2023-as tanévben már 100 fővel, két párhuzamos I. évfolyamos műtermet indított az Ybl. Több mint 240-en első helyen jelölték a kart. A bővülő létszám mellé növekvő felvételi pontszám is párosul, ebben a tanévben 383 pont volt szükséges a bejutáshoz. A felvettek száma a képzés jellege (15 hallgató/tanár), valamint a dedikált műteremterület helyigénye határozza meg a felvehető létszámot, jelenleg az évenkénti 100 fő körülbelül a maximum kapacitása az intézménynek. Levelező-alapképzés is évente indul, ennek létszámát a kar 50-ben maximalizálta.

Mindent egybevetve jó helyzetben van az Ybl, a képzésnek jó híre van, sok a jelentkező hallgató, a felvett hallgatók pedig jól teljesítenek úgy a tanulmányaik alatt, mint a munkaerőpiacon. Az MSC-képzésben általában 40–60 közötti létszámot veszünk fel, részben az alapképzést folytató saját hallgatókból, de nem elenyésző mennyiségben más alapképzésekből is érkeznek jelentkezők a magyar MSC-re. A jövőben várhatóan – az alapképzés megnövekedett hallgatói létszámának köszönhetően – a mesterképzések évfolyamai is növekedni fognak. A 2022–2023-as tanévben az angol nyelvű önálló képzésben az Erasmus-hallgatókkal együtt a létszám megközelíti a 40 főt, amely azt jelenti, hogy az angol és a magyar nyelvű képzés közel egyenértékű. A doktori iskola indításával posztgraduális hallgatók fogadására is készülünk.

Az Ybl erős vízióval és magabiztos, következetes munkával folytatja napi munkáját. A projektorientált műhelymunkával valós problémákat igyekszünk feltárni, a tervezést egyfajta koordinált kutatás és problémamegoldó tevékenységnek tekintjük, amelyet csoportos környezetben lehet gyakorolni és elsajátíta-

ni. Ebben partnerek az oktatóink, a legkülönbözőbb személyes szakmai tapasztalatokkal a praxisukban, és a különböző meghívott vendégtanárok, akikkel együtt igyekszünk megvalósítani mindezt. Úgy látjuk, hogy erre hallgatói oldalról is igény van, de kari szempontból is szükséges az ilyen típusú jelenlét a szakmai és képzési piacon. Az Ybl-kar szerepe a hazai építőipari oktatásban igen jelentős. Regionális és nemzetközi kapcsolataink széles körűek, melyeket a Kárpát-medencei szakirányú karokkal fogunk tovább erősíteni.

Az oktatási portfólió mellett a szakmai és kutatási irányokat is folyamatosan bővítjük, melyek eredménye a korszerű tudással rendelkező szakemberek képzéséhez is közvetlenül hasznosítható. Az energiahatékonyság és az épületrehabilitáció témákra nagy múltra tekint vissza intézményünkben, melyet olyan kortárs, interdiszciplináris témákkal egészítünk ki, mint nagy teljesítményű építőanyagok fejlesztése és tesztelése (energiahatékonysági célok, különleges igényű felújítások), város- és klímaadaptáció – nagy területet lefedő, távérzékeléssel és 3D-pontfelhőből nyert adatok felhasználása a településfejlesztésben, virtuális valóság alkalmazása a tervezési/kutatási folyamatban, előregyártás – design és gyártmány, robotika építőipari fejlesztése és alkalmazhatósága. Ehhez célunk, hogy jól felszerelt számítógépes és kísérleti laborokat hozzunk létre, valamint a meglévő geotechnikai, tűzvédelmi és építőanyagok-laborokat fejlesszük. Azt is szem előtt tartjuk, hogy gyorsan változó környezetben élünk, amelyben az egyén egyedül nem boldogul. Az Ybln a csoportmunka és az így elsajátított gondolkodás, az egymással való együttműködés képességei és a személyes kapcsolatok építése alkalmassá teszik a hallgatókat a későbbi kihívások kreatív és sikeres leküzdésére. Az MSC-képzésben lévő hallgatók gyakorlatilag mindegyike már elhelyezkedett a piacon, dolgozik.

E szerteágazó szakmai kapcsolatrendszerbe illeszkedik a szakmai szervezetekkel, így a kamarával való kapcsolattartásunk is. Az építész kamara szerepe kettős: az elsődleges, **szakmagyorkorlási** engedélyek teljes körű kezelése mellett – mely a nyilvántartások mellett a továbbképzések gyakorlatát

is jelenti – fontos missziója tud lenni az egyetemi **képzések** szakmai támogatása. Ez azért nagyon speciális feladat, mert a kamara nem szólhat bele az egyetem autonómiájába, így a képzések metodikájába és pontos tartalmába. Szerepét ott kell, hogy megtalálja, hogy a képzőhelyekkel együttműködve segíti a képzések eredményességének megvalósítását: hallgatói tervpályázatok megszervezésével/támogatásával, gesztorálásával, hallgatói és egyetemi bemutatkozási lehetőségek/kiállítások szervezésével és támogatásával. Tehát mint egy **szenzibilis és odafigyelő szakmai mecenatúra** kell segítenie a képzések hatékonyságát. Mindez fogja biztosítani a még magasabb szintű és még naprakészebb tudású hallgatói kimeneteket, ami a szakmai kamarák jövőbeni tagságát és az elkövetkező évtizedek új alkotógárdáit adja. Ennek érdekében a kamara és a képzőhelyek közötti állandó kapcsolattartás, egyeztetés kiemelkedően fontos, folyamatosan szükséges fenntartani a párbeszédet. A képzőhelyekben tevékenykedő oktatók egy része egyben kamarai képviselő, így formálisan is adott a kapcsolattartási lehetőség. A szakma közös ügyeinek, jövőképeinek az azonosítása, programszerű napirendre tűzése ugyanis éppen egy állandó, gyakorlati párbeszéd (forum) eredménye lehet csak. Épp ezért ezúton is üdvözljük és köszönjük a kezdeményezést, amelynek eredményeként jelen írás megjelenhetett.

Hogy minden gördülékenyen menjen.

Funkcionális, fenntartható és gazdaságos
termékeket és rendszereket kínálunk
betonjavításhoz és padlóbevonatokhoz.

Szenvedéllyel építeni. **Tudatosan építeni.**

www.stocretec.hu

sto

StoCretec

Tudatosan építeni

Debreceni Egyetem Műszaki Kar Építészmérnöki Tanszék

Fotó: Szentirmai Tamás

A debreceni szín

„Az írással kapcsolatban gyakorta fogalmazódik meg az a kérdés, hogy egyáltalán tanítható-e”, írja Gerócs Péter a Prozódia, avagy az író a sárkány barlangjában című esszéjében, majd egy személyes véleménnyel folytatja. Játszunk el a gondolattal, egy építész teszi fel ugyanezt a kérdést az építészettel kapcsolatban. Mi lenne a személyes véleménye? Miben ragadná meg a taníthatóság és nem-taníthatóság sarokpontjait? Bevezetné az oktatás lokális jellegét? Ha igen, miért?

Gerócs úgy fogalmaz: „vannak olyan íráskészségek, amelyek nagyon nehezen, vagy éppenséggel egyáltalán nem tanulhatók”. Az építészet tanulhatóságára is áll, hogy egyes készségek fejlesztésével el lehet jutni egy bizonyos szintig, aztán valami másra van szükség, hogy mást ne mondjak, többre. A készségfejlesztés módszere korántsem mellékes, még akkor sem, ha ezek a módszerek ugyanazon területek fejlesztésére fókuszálnak: rajzi készség, téralkotási készség stb. Nem triviális, de az alapok elsajátítása más-más úton is elképzelhető. A debreceni építészképzés már nem az első ilyen utat járja végig, és az, hogy a módszer akár évről évre változik, azt is mutatja, hogy igyekszünk reagálni az építészeti közeg, az építészetrel

való gondolkodás, az építészetet befolyásoló hatáshalmaz változására, szem előtt tartva az egyetemre érkező generációk között érzékelhető különbséget. Megkockáztatom, ezt tekinthetjük debreceni színnek, úgy általában a folyamatos változás igényét, hogy rendre valami újat hozunk be az oktatásba, azaz fiatalodva öregsünk.

Az egyén mint alapegység

Nem számítunk nagy építészképző intézménynek létszám tekintetében (60 fő/évfolyam alapképzésen, 15 fő/évfolyam mesterképzésen), de már éppen akkorak vagyunk, hogy az egyénre koncentrálni tudásátadás már nem valósulna meg, ha erre nem helyeznénk tudatosan hangsúlyt. Az építészeti gondolkodás egy egészséges társadalomban és egy normális korban nem homogén, amint az építészeti környezet sem az; sokszínű és erős építészeti közösségre van szükség. Meggyőződésünk, hogy a személyes jellegű oktatás felerősítése különösen fontos Magyarország valamennyi régiójában, ahol eltorzult magyarországi képpel találkozunk: van a központ, és azon túl a semmi. A közösségben alkotás és a személyes figyelem együtt is működik. Lényeg, hogy felkínáljuk a személyes útkeresés lehetőségét, remélve, megszületik mindenki a saját hangon alkotó építész.

Módszertan

A tervezési feladatok szemeszterről szemeszterre mind összetettségüket, mind léptéküket tekintve bővülnek. Első lépésként alapfogalmakkal foglalkozunk, teret alkotó, szervező építészeti elemekkel: oszlop, fal, gerenda, tető és az ezekből felépülő térformákkal. A megismerési folyamatnak szerves részét képezik a városi séták, ahol egzakt tapasztalatokból kiindulva veszi kezdetét az elvontabb, absztraktabb téralkotási folyamat úgy, hogy eközben a helyről alkotható összetett képpel is ismerkednek a hallgatók. A valós tér, amit a helyszín jelent, és az absztrakt tér együtt válik leképezhetővé. Ennek legfontosabb eszköze a makettezés. Minden kisfeladat más-más makettezési technika elsajátítását jelenti, amivel párhuzamosan tágitjuk nemcsak a rajzi ábrázolás ismeretét, de megalkotjuk az építészet alapszókincstárát is. Az első tervezési lépések a kíváncsiságot, mi tovább a vágyat kell felébresszék a hallgatókban, tehát többről van szó, mint amit tudástranszfernek szokás nevezni.

A térképzési technikák ismerete aztán tovább tágul már olyan, az építészetet nagyban meghatározó fogalommal, mint amilyen a tevékenység, ami az üres terekbe életet van hivatva teremteni (akár). A tevékenységek megértése a funkció fogalmának bevezetését segíti elő, továbbá a tevékenységek térképző szerepének fontosságát mélyíti el. Ehhez téri keretet az egy-személyes tér, vagy ahogy mi nevezzük, auratér nyújt, amiről egy az egyben gondolkodunk: valós léptékű tér megalkotása a feladat. Ez konstrukciós képességfejlesztő gyakorlat is, ahol maga a szerkezet, az anyag egyaránt szerephez jut. Ezzel párhuzamosan a tervezési feladatokhoz már helyszínt rendelünk: a természeti környezet, az atmoszféra felfedezésére helyeződik a hangsúly. A jellemzően tapasztaláson alapuló tervezést az építészeti elméleti tárgyak balanszírozzák, teremtenek egyensúlyt, és alakítják ki a hallgatókban az értő építész hozzáállását, ami az értelmezésen és a megismerésen alapul.

A térmegtapasztalási feladatokat idővel összetettebb téralkotási feladatok váltják: térkapcsolatok vizsgálata, terek egymáshoz rendelése, mozgás a térben, horizontális és vertikális térstruktúrák megalkotása. A helyszínekre mint tájkarakterekre

Fotó: Szentirmai Tamás

fókuszálunk, az eltérő tájtypusok tulajdonságait vizsgáljuk, az építészeti objektum és a táj viszonyát. A hegy egy monolitikus tömeg lesz, az erdő változó intenzitású közeg, a tisztás határterület, a mező állandó intenzitású közeg, a síkság határtalan felület. Cél, hogy a hallgatók minden típussal találkozzanak, ismerjék meg a viszonyulási szabályokat, módozatokat, amiket majd mint kvázi segédletet fognak tudni használni később.

A helyszínt fokozatosan alakítjuk helyé a megismerési módszerek tágitásával, és jutunk el a konkrét tervezési feladatokig. A természeti környezettől haladunk az épített környezet felé, bevezetjük a témaközpontú tervezést, ahol nagyobb összefüggésekben tudunk építészeti problémákra, kérdésekre fókuszálni. Ebből fakadóan a tervezési kurzusok nem épülettípusok tervezése szerint épülnek fel. A témák, mint például a részlegesen definiált építészet, bővíthetőség, szociális felelősségvállalás, az építészet mint interfész stb., eltérő funkcióválasztásokat kínálnak lakóépülettől a középületig. Fontosnak tartjuk, hogy a BSc-képzés diplomafélévét megelőző szemeszterben a hallgatóink már a diplomaterv léptékével, összetettségével megegyező feladattal találkozzanak, gyakorolják a távolról kísért egyéni tervezést, felfedezzék egyedi hangjukat.

Az MSc-képzésünk struktúrája is követi a lineáris építkezést: az első feladatok az építészet határterületein kalandozva felszabadított kreatív gondolkodást és interpretációs szabadságot hívnak elő, melynek végterméke legtöbbször nem hagyományos építészeti rajz vagy makett, hanem animáció. A szabad alkotást kutatás is kíséri, fejlesztve az építészkatatói hozzáállást, ami az „okos” építészetnek ismértve, ami valahol már bevezet a DLA-képzések légkörébe. Az integrált tervezés három féléves része tehát egy közös kutatás, melyből könyv születik. Már megjelent a Debrecen modern építésze 1945-1975-ig két kötete, valamint a Debrecen paneles lakótelepei című könyv.

Jelenleg előkészület alatt áll 10 jelentős magyar építésszel készített interjúkötet és az 1990 előtti összes Debrecen érintő tervpályázat feldolgozása. A képzés derekán olyan komplex tervezési feladattal találkoznak a hallgatók, ami általában a város valamilyen urbanisztikai szempontból is érdekes területét boncolgatja. A terv mélysége a koncepciót is jellemző részletekig terjed. A komplex tervezés alatt a fókusz már a lehetséges diplomaterveken van, amikre a felkészülést egy szakdolgozat jelenti. A szakdolgozatok a TDK-k szintjét érik el, annál nagyobb terjedelemben. A mestermunkák magas minőségéről azok az építészek adhatnak leginkább hírt, akik az általunk ünnepnek nevezett diplomavédésen már legalább egyszer jelen voltak. Mit is mondhatnánk: a debreceni mesterképzés összességében köszöni szépen, jól van.

Művészeti stúdiók

Kijelenthető, képzésünk erős művészeti háttérrel bír. A művészeti stúdiókban a rajzi készségfejlesztés mellett fontos szerephez jut az úgynevezett építészet rajzi nyelv. A koncepcionális gondolkodás végső kivételése a koncepcionális rajz, ami a tervezett objektumról képes elvontan beszélni, sűríteni az építészeti mondandót, mint olyat. A rajzi nyelvet tanulni kell, és tanítani lehet. A művészeti stúdiók éppen ezért be vannak kapcsolva a tervezési tárgyakba. Így nem csak „szimplán” az építészeti grafikát sajátítják el hallgatóink a változatos gyakorlatokon keresztül, amelyekkel a művészeti stúdiókban találkoznak, hanem az egyéni kifejezőmódok rátalálásában is közreműködünk. A stúdiókban találkoznak a hallgatók

Fotó: Szentirmai Tamás

formaalkotási feladatokkal, amik széles körű anyagismereti tapasztalatok megszerzését is jelentik kompozíciós és grafikai eszköztárat bővítő képalkotási feladatokkal.

Mesterképzés diploma,
Briz Heléna munkája

Társadalmi kapcsolatteremtés, szerepvállalás

Nem kívánunk elszigetelt közösségként elefántcsonttoronyból ki-kitekinteni lerázva magunkról az építészetnek társadalomalkotó, közösségteremtő szerepét. Ellenkezőleg. Debrecen aktív közösségeként igyekszünk megjelenni, láthatóvá válni, keressük a kapcsolatot szakmai szervezetekkel, más intézményekkel, aktív közösségi erővel. A helyi építész kamarával erős kapcsolatot ápolunk, közösen gondolkodunk a régiót és az egész szakmát érintő „elvándorlási” problémáról, ami a frissen végzett építészek körében már tendenciaként detektálható, de akár olyan, a város fejlődését meghatározó projektekről is, ahol a hallgatói szerepvállalás sem kizárt, mint például előkészítő, kutatói feladatokban való részvétel. A szakmai kapcsolattartás mellett a szakmán kívüli közösségekkel is keressük az együttműködést azzal a nem titkolt céllal, hogy egy szélesebb, építészetet fogyasztó közönséget tudjunk megszólítani. Ebben fontos partnerünk a debreceni MODEM – Modern és Kortárs Művészeti Központ. A szemeszterekhez rendelt alkotóheteknek,

Fotó: Szentirmai Tamás

Fotó: Szentirmai Tamás

Bútorworkshop –
múzeumshop új
bútorai a MODEM-ben

kerekasztal-beszélgetéseknek, konferenciáknak a MODEM ad otthont, vannak közös alkotó projektjeink (legutóbb egy múzeumshop bútorainak tervezésével és kivitelezésével foglalkoztak a bútorworkshopon részt vevő hallgatóink), hallgatói munkákat bemutató kiállítással kapcsolódunk a MODEM színvonalas, folyamatos változó tárlataihoz.

Hamarosan beköltözünk a város hajdani tímár házának felújított szárítóépületébe, ami egy hallgatói tervpályázat hosszas tervezési és elhúzódozó kivitelezési folyamat eredményeként jött létre. Az épület közösségi alkotóhely lesz, ami többek között a tanszék reprezentációját is fogja szolgálni, már amennyiben reprezentációnak számít az, amikor építészhallgatók birtokba

Debrecen paneles
lakótelepei

Fotó: Szentirmai Tamás

vesznek egy helyet, és magukénak érezve nagy ricsajjal használják, programokat, eseményeket szerveznek, azaz lelkes jelenlétükkel képviselik a szakmát. Itt említeném meg, és teszem félkövérbe a mondatrészt: egyre nagyobb aktivitással működik a hallgatói Építész Klub és a Debreceni Építészhallgatók Műhelye, ami az én olvasatomban az építészet iránt már most elhivatott hallgatók nagy számát mutatja, és hát mi ez, ha nem a jövő.

Vági János DLA
egyetemi docens
DE MK Építészmérnöki Tanszék

Hallgatói kiállítás
a MODEM-ben, 2022.

Fotó: Szentirmai Tamás

A láthatatlan hőszigetelés.

Schöck Isokorb® XT.

Kecses, vékony erkélyvonalak hőhíd nélkül. A Schöck Isokorb® elem innovatív, időtálló megoldás a homlokzat minden problémás csomópontjára pl. erkély, attika, mellvéd. Alkalmazásával csökkenthető a hőveszteség és megelőzhető az esetleges épületkárok. További információért látogasson el a www.schoeck.com weboldalra.

A pécsi építészképzés

Pécsi Tudomány-
egyetem Műszaki és
Informatikai Kar

A Bachman Zoltán és Kistelegdi István nevével fémjelzett pécsi iskola a kétezres évektől építkezik tudatosan. A mesterek munkásságát a kezük alatt felnőtt oktatógárda viszi tovább, közülük pedig többen a Műszaki és Informatikai Kar vezetőségében is meghatározó szerepet töltenek be: pl. a kar dékáni posztját betöltő személyt 12 éve az Építész Szakmai Intézet adja (2009–2017 prof. dr. Bachmann Bálint; 2017-től prof. dr. Medvegy Gabriella).

A Műszaki és Informatikai Karon belül három, egymással szorosan együttműködő szervezeti egység működteti a kar akadémiai, tudományos, és tudományos-kvalifikációs portfólióját: az **Építész Szakmai Intézet**, az Informatika és Villamos Intézet, valamint a Mérnöki és Smart Technológiák Intézet.

A Boszorkány úti kampusz az elmúlt 50 évben fejlődött, bővült, megújult, jelenleg a **650 éves PTE** nyugati kampuszának a része. Területén kollégium, sportpályák, uszoda, korszerű oktatási és gyakorlati műhelyek, laborok biztosítják a mindennapos tanulást, oktatást, kutatás feltételeit.

Tanévnyitó a Műszaki
és Informatikai Karon

A pécsi építészképzést az **Építész Szakmai Intézet** fogja át, ezen belül négy tanszék (**Belsőépítészeti, Alkalmazott és**

Kreatív Design Tanszék – tanszékvezető: prof. dr. Borsos Ágnes; **Építészeti és Várostervezési Tanszék** – tanszékvezető: dr. Veres Gábor; **Épületszerkezetek-Energiadesign Tanszék** – tanszékvezető: dr. Halada Miklós; **Vizuális Ismeretek Tanszék** – tanszékvezető: dr. Németh Pál), **54 minősített oktatója** (köztük több szakmai vagy állami elismeréssel díjazott), valamint doktoranduszok, külső szakmai munkatársak gondoskodnak a iskolaalapítók által kitűzött értékek mentén erős műszaki és művészeti alapokon nyugvó, műhelyalapú oktatás folyamatos minőségéről.

A pandémia okozta nehézségek és a felsőoktatásban olykor kialakuló bizonytalanságok ellenére nem csak stabilizálni, de növelni is tudtuk a hallgatóink számát. A Műszaki és Informatikai Karon jelenleg **2900 hallgató** folytat tanulmányokat, ebből közel **1000 építészhallgató** graduális képzésben vesz részt (közülük **240 nemzetközi hallgató**). A jövőben ezen mutatók megtartása mellett kitűzött célunk a **minőség nemzetközi biztosítása**, egyúttal a hallgatói előrehaladás-menedzsment folytatása.

Jelenleg 2 tudományterületen (*műszaki és művészeti*), 3 alapszakon (*Építészmérnöki BSc, Építőművészet BA, Architecture BSc*), 8 mesterszakon (*Építészmérnöki osztatlan Msc, Építész MSc, Települmérnök MSc, Építőművész MA, Belsőépítész tervezőművész MA, Architecture OTM »One-Tier-Master«, Architecture MSc, Interior and Spatial Design MA*), nappali és levelező munkarendben, magyar és angol nyelven kínálunk képzéseket az építészeti, design iránt érdeklődőknek hazai és nemzetközi viszonylatban.

Az Intézetben a (közösség)építő workshopoknak, felmérő- és alkotótáboroknak sok évre visszanyúló tradíciója van (*Temporary City, SpacePoetry, Hellowood, Solar Dechatlon, Bóköz Fesztivál, Vasarely Múzeum, Lakni kell stb*). A következő oktatói generációt képező fiatal kollégáink magabiztosan mozognak ezeken a terepeken, melyek tudományos eredményekkel, innovációval is bírnak. A képzéseinkbe beépített alkotói, tervezői táborok mellett hallgatóink számára 2004 óta folyamatosan biztosítjuk hazai és nemzetközi workshopokon való részvételt, hallgatóbarát nyitott alkotó- és tanulótereket, a hallgatók munkáját, eredményességüket pedig sokszintű ösztöndíjrendszerrel támogatjuk. A programjainkban kialakított mobilitási ablak keretében hallgatóink Európa-szerte, a tengerentúlon a coloradói Denverben (USA), Kínában vagy akár a Fülöp-szigeteken folytathatnak tanulmányokat partneregyleteinkben.

A kari léptékű szakmai rendezvények, üzemlátogatások, építőipari kiállítások vagy szakmai konferenciák közül éves szinten két meghatározó szakmai program emelkedik ki, melyben az Intézet oktatói, hallgatói is aktívan részt vesznek. Kora tavasszal kerül megrendezésre a **POLLACK EXPO**, mely szakkiallítással egybekötött nemzetközi és országos konferenciák helyszíne, az egyetem, az ipar és mérnöktársadalom találkozóhelye. Az őszi szemeszterben megrendezésre kerülő **MIK PARTNERS'** **szakmai nap** célja a magas színvonalú és kiterjedt partnerhálózat továbbfejlesztése, a mérnöki diszciplínák K+F+I tevékenységeinek országos és nemzetközi szintű képviselése úgy az oktatás, mint a kutatás és a céges együttműködések területén.

A pécsi építészképzés lokális sajátossága, hogy intézményi beágyazottsága révén napi kapcsolatban van a kar portfólióját képező további rokon diszciplínákkal. A karon folyó építőmérnök-képzés oktatói részterületeken megjelennek az építész-

képzés kurzusaiban, és betekintést adnak a statikai, szilárdságtani, mélyépítési témákba is, szakdolgozati tárgyakban szakági konzulensekként jelennek meg, pl. az épületek primer szerkezeteinek meghatározásakor. Az épületgépészeti területek kontextusban jelennek meg az épületfizikai vagy akár üzemeltetési várható következményekkel. A digitalizációra fogékony építészhallgatók házon belül ismerkedhetnek BIM-projekteken keresztül a korszerű építésszervezési megoldásokkal. Az újraindított Belsőépítész tervezőművész mesterszak programjában szintetizálja a kutatócsoportokkal, partnerekkel, gyártókkal való közös munkák eredményeit, a belsőépítészeti, tárgytervezési feladatok az ipari formatervezést is kiszolgáló műhelyekben, vagy akár a kampuszon működő, korábbi összegytemi léptékű GINOP-projektből megvalósult 3D-nyomatatóközpont laborjában tárgyasulnak prototípusként, bütorként.

Pécsi és régiós léptékben a képzés tantárgyainak projektjei aktualitásként befogadott tartalmak. A tervezési jellegű kurzusok feladatkiírásainak megalkotásakor törekszünk arra, hogy megfogható, valós helyszíneken, valós problémákkal foglalkozzanak a hallgatók, pl. közoktatási intézmény közösségi tereinek rekonstrukciója, településrész-léptékű fejlesztési tervek készítése, vagy egyetemi talált témák, mint pl. egyetemtörténeti kiállítás víziója, egyetemi borászat kóstolóterének megalkotása. Az ilyen jellegű feladatok félévközi és év végi prezentációi nyilvánosak (ahogyan a diplomavédéseink is), a téma civil szakértői részt vehetnek benne, a megszületett terveket, maketteket hozzáférhetővé tesszük a szélesebb közönség számára is, mintegy harmadik misszió, nem beszélve arról, hogy hallgatóink számára is rendkívül tanulságos a folyamat. A lakhatással foglalkozó „Lakni kell workshop”, a nemzetközi házépítő verseny a „Solar Decathlon”, a tradicionális kézműves arts and crafts technikákat újjáélesztő „Bőköz Fesztivál”, a Victor Vasarely születésének centenáriuma révén op-art inspiráción keresztül formálódó installációk közösségi építéssel, hallgatók bevonásával készülő építészeti objektumokat eredményeznek.

A szakmai kamarákkal való napi kapcsolatunkat jól fémjelzi, hogy mind a **Baranya Megyei Mérnök Kamarának**, mind a **Dél-dunántúli Építész Kamarának** a MIK kampuszán biztosítottunk helyet a működéshez. Közös szakmai programokon túl a hallgatóink az épületen belül kaphatnak közvetlen információt a szakmagyakorlás részleteiről. Oktatóink ezen kamarák tagjai, tisztségviselői, így napi szinten biztosított a kapcsolat kamara és felsőoktatás között.

A graduális képzések mellett az utóbbi években a piac igényeihez is alkalmazkodva egyre nagyobb hangsúlyt fektetünk a szakirányú továbbképzésekre. A **történeti épületdiagnosztikai és rehabilitációs szakmérnök/szakember** képzés az épületrehabilitáció és az örökségvédelem témakörével foglalkozó, illetve ezek szakterületein elhelyezkedni tudó szakmérnökök és szakemberek képzésére koncentrál. A társintézetekkel közös **BIM-szakmérnök** szakirányú továbbképzés célja olyan mérnökök képzése, akik az építési beruházások különböző projektfázisaiban a BIM-eszközrendszerek hatékony alkalmazásához szükséges tudással rendelkeznek és képesek tudásukat valós, piaci környezetben eredményesen alkalmazni. Ebben a sorban a legújabb képzésünk a **homlokzattervező szakmérnök** képzés, mely fókusz a magyarországi és nemzetközi szinten is megjelenő, a közép-európai térséget átfogó, épülethomlokzatok specifikus tervezési módszereivel foglalkozó szakmérnökök képzése, akik hatékony tudással és eszköz-

rendszerrel rendelkeznek a piaci körülmények között megjelenő multidiszciplináris feladatok eredményes ellátására, ismerik a különböző épülethomlokzati szerkezeti rendszerek alapjait, azok tervezését a kezdeti lépésektől a különleges megoldások alkalmazásáig. Ismerik az épületfizikai jellemzőket, a szabályozási hátteret, a korszerű szoftveres megoldások alkalmazásait, a transzparens szerkezeti kialakításokat és a valós körülmények között gyakorolt építéskivitelezési szakfeladatok megoldásait.

A **Breuer Marcell Doktori Iskola** az Építész Szakmai Intézettel szoros együttműködésben ad teret a tudományos munkának, valamint a posztgraduális képzéseknek. A doktori iskola alapításkori örökségvédelmi irányultsága időközben a változó elvárások és a jelenkor igényeinek megfelelően kibővült, s ma az épített értékek védelmének minden aspektusával foglalkozik, a korszerűnek megfelelően a fenntartható építészetet szolgálja, megfelelő a szociális, környezetvédelmi és biztonsági elvárásoknak az építészet terén.

Ma a doktori iskola az építőművész DLA mellett a műszaki tudományon belül építész-mérnöki tudományágban folytat PhD-doktori képzést. A doktori iskola tisztségviselői szakmai profiljának

Lakni kell! – szociális közösségi workshop a hajléktalanság társadalmi kérdéseivel foglalkozik

A pécsi építészoktatás kiállítás

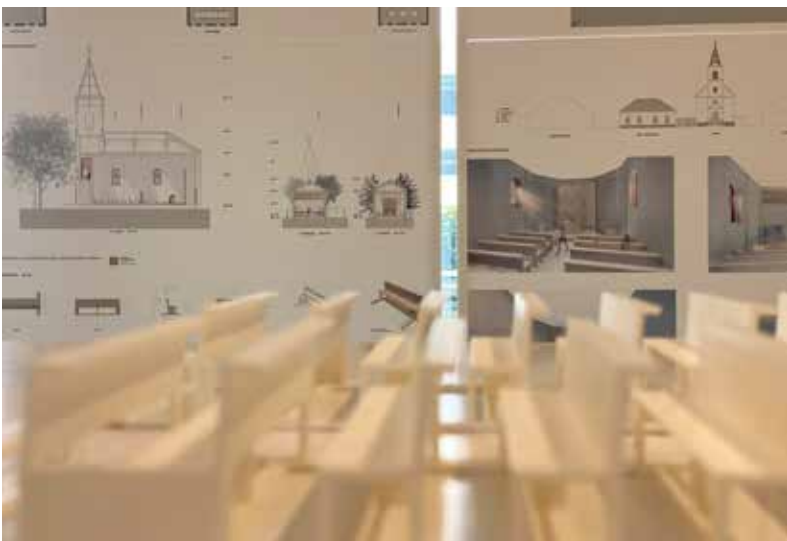

POLLACK EXPO

sokrétűsége biztosítja, hogy a művészeti és műszaki képzési területen egyaránt létrejöhessen a kapcsolat a határterületi kutatások között, s akár megosztott témavezetéssel biztosítható legyen a kutató-alkotó munka multidiszciplináris támogatása, azaz például megvalósítható a DLA-témák szükséges műszaki-tudományos, információtechnológiai támogatása, valamint a művészeti és műszaki határterületek művelése is. A doktori iskola meghatározó koncepciója, hogy a DLA- és PhD-hallgatók az elméleti felkészítésen túl olyan műhelymunkában tevékenykednek, amelyet a vezető oktatók, a szakma elismert művelői vezetnek, és veszik maguk mellé társként a hallgatókat. Ez a gyakorlat az, amely a pécsi oktatás, DLA/PhD képzés legmeghatározóbb, legkarakteresebb eleme, és amely kiemelten másá teszi a többi ilyen jellegű képzésekhez képest.

A PTE MIK nemzetközi portfóliójának 2013-as megnyílása előtt közvetlenül 16 pécsi illetőségű építészkutatót fogadott az **MSU Denver Engineering and Engineering Technologies** (Mérnöki és Mérnöki Technológiák) Tanszék csapata, akik segítségével és közreműködésével a két hónapos denveri tréning alatt intenzív nyelvi és az amerikai akkreditációs környezet megismerésére irányuló képzésen vettek részt. Az MSU Engineering and

Hallgatói munkák

Engineering Technologies (Mérnöki és Mérnöki Technológiák) Tanszékének „**Architecture Minor**” (Építés minor) 2 féléves programja az MSU Denver Civil Engineering szakos hallgatói számára specializációként kínált képzése, melynek 6 tantárgyát a PTE MIK Építés Intézet oktatóival akkreditálta az amerikai ABET (Accreditation Board for Engineering and Technology), és 2014 óta az MSU Denver kampuszán 1-1 félévre kiküldött MIK-oktatók látják el a kurzusok vezetését. Azóta az MSU Denver a PTE legmagasabban jegyzett kapcsolatai közé tartozik, eredményekkel a bölcsészettudományi és gazdasági területeken is.

Az intézetünk és a Breuer Marcell Doktori Iskola 2013 óta működik együtt a kínai „**China University Union**”-nal, a 15 magas rangú kínai egyetemet és művészeti akadémiát összefogó szervezettel. A „China University Union” egy szakmai érdekcsoport, mely az építés-, építőművész-felsőoktatás egyes szereplőit fogja össze nemzetközi környezetben. Amellett, hogy a tagképző helyek egymással tapasztalatot cserélnek, oktatási koncepciókat egyeztetnek Kína-szerte, legfontosabb szakmai eseményük a „4x4” workshop, amelyen hallgatóink többször is kimagasló eredményeket értek el. A kínai akadémiai kapcsolatrendszer működtetésében többek között prof. dr. Hutter Ákos munkája mérvadó: közös képzési programok szervezése, valamint további magyar-kínai hallgatói, oktatói csereprogramok indítása, rövid kurzusok, nyári egyetemek, workshopok szervezése. Az együttműködés egyik fontos lépéseként 2017-ben az ő vezetésével indult el a **wuhani Hubei University of Technology** (HBTU) Egyetemen a MIK nemzetközi építész-képzési programjával összehangolt építész szakirány, az úgynevezett „**Architecture Innovation Class**”.

A klasszikus és akkreditációs engedélyeink alapját képező akadémiai, tudományos és tudományos-kvalifikációs feladatok mellett egyre nagyobb az elvárás a K+F, inkább K+F+I akciókba való integrációk iránt: az ipari aktuális helyzetekre dinamikusan reagálni tudó portfólió folyamatos alakítása fontos, ehhez pedig elengedhetetlen a korszerű infrastruktúra és eszközpark. Ezért az elmúlt években valós és látható fejlesztések történtek, amit a kar vezetése folytatni kíván a jövőben is a PTE a napi kapcsolataink és ipari beágyazottságunk révén.

A doktori iskola és az intézet integrálja a szakmagyakorlói-kutatói-oktatói-hallgatói oldalt, egyúttal tökéletes terepet biztosít a valós projekteken való kísérletezésre, melyek eredményeként megjelenő novumok az oktatásunkba átültetésre kerülnek. Ezek az eredmények jelenleg három kutatócsoportunkban szintetizálódnak, és jól körvonalazódik, hogy ez a típusú munkamódszer a jövőnk záloga is egyben. Az **Energia Design Épülettechnológiai Kutatócsoport** az Épületenergetikai Klaszter keretein belül működik a Szentágotthai János Kutatóközpontban. A csoport fő kutatási területe az épületek és települések környezet-, klíma-, komfort- és energiatudatos kialakítása. A **Parametrizált Komfort a Fizikai Terekben Kutatócsoport** fókuszra az alkalmazott kutatás, a zárt helyiségekben húzamosan töltött idő hatása az emberi egészségre, komfortra és a hatékonyságra. Kutatásának célja olyan termékek és életterek kialakítása, amelyek az emberi egészségre pozitív hatással vannak és a betegségek megelőzését szolgálják. A **BIM Skills Lab Kutatócsoport** egyik kiemelt kutatási területként a BIM (Building Information Modeling – Építményinformációs modellezés) hazai építőiparba történő integrálásának lehetőségeit vizsgálja, mindemellett olyan, innovatív BIM-felhasználási lehetőségek kidolgozása is folyamatban van, amelyek nemzetközi

szinten is újdonságnak számítanak. Ilyen például az építéshelyszíni káros élettani hatások csökkentése építményinformációs modellek segítségével. A kutatócsoport másik hangsúlyos kutatási területét a fenntartható építészet és városfejlesztés jelenti.

Ezen sokrétű keretrendszerben nyújtott oktatás hallgatóközpontú szolgáltatásként garantálja a pécsi iskolát választók számára, hogy megtalálják a számukra releváns utat a piacképes végzettséghez: végzett hallgatóink nyolcvan százaléka sikere-

sen helyezkedik el az építőipar különböző területein hazai vagy nemzetközi viszonylatban, alumni tagjaink és általuk környezetük pedig előszeretettel térnek hozzánk vissza további képzésekre, csatlakoznak kutatómunkáinkhoz, vagy partnerként erősítik a pécsi építészképzéseket.

*dr. habil. Rétfalvi Donát
intézetigazgató
Építész Szakmai Intézet*

4x4 workshop záró konferencia és kiállítás az Építész Intézetben

Szerelt kabinok, fürkék, paraván falak

*pontos méretre gyártva
kulcsrakész kivitelezéssel
rövid határidővel*

www.kabinyar.hu

Bello-Expert Kft. - 2112 Veresegyház, Erkel F. tér 1. - info@belloexpert.hu

Építészképzések a Széchenyi István Egyetemen

Fotó: Műteremház

A Széchenyi István Egyetem építészképzése immáron kicsit több mint két évtizedes múltra tekint vissza. Mondhatjuk ennek tükrében akár azt is, hogy ez egy „nagyon fiatal” képzés, de ez persze csupán nézőpont kérdése. Egyébként pedig a fiatalság nem is olyan rossz dolog. Mindez idő alatt maga a képzés a folyamatos fejlesztéseknek és a mintegy öt évvel ezelőtti bevezetett új és progresszív mintatantervnek köszönhetően jelentős szakmai és oktatás-módszertani változásokon ment keresztül. Részben ennek is köszönhető – persze sok minden más mellett –, hogy a Széchenyi Egyetem építészképzését úgy a hazai mint a nemzetközi képzési palettán mára általános szakmai elismertség övezi és versenyképes alternatívaként jelenik meg a felsőoktatás palettájának hasonló képzései mellett.

A kétlépcsős alap- és mesterszakos – építésztechnológus BSc és építész MSc – képzéseink mellett egyetemünkön továbbra is jelen van a hazai viszonylatban tradicionálisnak számító osztatlan építésztechnológus-képzés is, amely a közelmúlt időszakának

trendjei alapján egyre népszerűbb a jelentkezőink körében. Magyar nyelvű képzéseink mellett 2019-ben elindítottuk karunkon az Architecture MSc angol nyelvű nemzetközi képzésünket is, melyre a világ szinte minden tájkáról érkeznek hozzánk hallgatók, természetesen elsősorban a Közel-Keletről, de Dél-Amerikából és Ázsia különböző országaiból is vannak hallgatóink.

A jelentkezők száma tekintetében az elmúlt években folyamatos növekedés látható, ami – amellet, hogy az építészképzésekkel összefüggésben mostanában országos viszonylatban is általánosnak tekinthető jelenségről beszélünk – talán képzéseink népszerűségének és elismertségének erősödésének is betudható. A jelentkezők számának növekedése mellett ugyanakkor a felvett hallgatóink létszáma elérte a képzésünk jellegéből adódóan általunk korábban meghatározott felső határértéket – ez évfolyamonként jellemzően huszonöt BSc-s és húsz osztatlan képzéses hallgatót jelent –, így a mostanra közel négy-ötösörös túljelentkezés a felvételi ponthatáraink általános emelkedését eredményezte. A felvételi folyamatban a ponthatárok mellett fokozott hangsúlyt fektetünk az alkalmassági vizsgára, ahol a különböző készségek és kompetenciák mérése mellett döntő kritériumként szerepel a jelentkezők személyes motivációja és szakmai elhivatottsága.

Tapasztalataink szerint az építész-felsőoktatásba megérkező rendkívül heterogén, eltérő készségekkel és képességekkel rendelkező középiskolások integrálása és felzárkóztatása komoly feladatot jelent mindannyiunk számára. *(Szakmánkban és képzésünk viszonylatában természetesen ezt is általános jelenségnek, mondhatni „kortünetnek” tekinthetjük, ami annyit jelent, hogy a korábbi évtizedek öt éves egyetemi képzési ciklusa a jelenlegi társadalmi, gazdasági, oktatási és minden egyéb környezeti feltételek mellett jelentősen kitolódott és önmagában tulajdonképpen elégtelennek bizonyult.)* Erre a körülményre reagálva az idei év tavaszán létrehoztunk egy úgynevezett „PreUni” jellű felvételizsga-előkészítő kurzust, mely a képzéseink iránt érdeklődő és felvételiző jelentkezőink felkészítésével, építészeti szemléletformálásával és kulcskompetenciáik fejlesztésével reményeink szerint jelentős előrelépést jelenthet az oktatási bemenet és a képzési időszak kiterjesztése tekintetében.

Természetesen a becsatornázás mellett ugyanilyen fontosnak tartjuk a kimenetet is. Végzett hallgatóinkról túlzás nélkül állíthatjuk a hallgatóink szakmai utókövetési adatai alapján, hogy tudásuk birtokában nagyon jó elhelyezkedési eséllyel indulhatnak neki a pályakezdesnek. Ugyanakkor az előzőekben említettek mentén egyértelmű tény, hogy az egyetemi képzési időszak jellemzően felfelé is kitolódik, így egyre nagyobb hangsúllyal jelenik meg a posztgraduális képzés, de egyre nagyobb feladat és felelősség hárul a végzett hallgatókat alkalmazó cégekre, irodákra és nem utolsósorban a szakmagyakorlókat egyesítő Építész Kamarára is, lévén az egyetemi kereteken túl a továbbképzés tulajdonképpen rájuk hárul, képzéseink „mindössze” csak ennek alapjait teremtik meg. A magunk részéről ennek érdekében minden tekintetben igyekszünk és törekszünk a kamarával való minél szorosabb szakmai együttműködésre és egymás kölcsönös támogatására, nyitottak vagyunk a kamarai kezdeményezésekre, örömmel segítjük és befogadjuk a kamarai szakmai rendezvényeit, diplomázó hallgatóink pedig rendszeresen és eredményesen részt vesznek a kamara által meghirdetett és támogatott diploma-díj-pályázatokon. A posztgraduális képzési lehetőségeink kiter-

Fotó: Műteremház

jesztése érdekében saját egyetemi doktori képzésünk mellett kiemelten fontosnak tartjuk a BME Építőművész Doktori Iskolájával való együttműködésünket, így végzett hallgatóink és oktatóink számára is biztosított annak lehetősége, hogy ennek keretén belül az építőművész doktori képzésben aktívan részt vehessenek és szerepet vállaljanak. Hogy mindemellett milyen sajátosságokkal rendelkezik a győri Széchenyi István Egyetem építészképzése, honnan indultunk, hol tartunk most és hová igyekszünk, és hogy mit is tud nyújtani hallgatóinknak és az építészszakmának az Építész Műteremház, azt a következőkben igyekszem lényegileg összefoglalni:

A 2001-ben egyetemünkön elindult építészképzés az elmúlt húsz évben – gyakorlatilag szinte rögtön a kezdetektől fogva – folyamatos fejlesztés alatt állt, évről évre megújítva és az aktuális szakmai, társadalmi és gazdasági kihívásokhoz igazítva az oktatott tárgyak tartalmát, a kiadott tervezési feladatokat és az oktatásmódszertant egyaránt. Az oktatási reform első mérföldkövének a az Építész Műteremház 2008-ban megvalósult létrehozását tekinthetjük, mely országos és nemzetközi viszonylatban is unikális kereteket, illetve infrastrukturális hátteret biztosított (és biztosít ma is) a műtermi jellegű képzés megvalósításához, lehetővé téve a személyes kapcsolatokon, a közösségen és a közös munkán alapuló korszerű építészoktatást. Természetesen ezen a ponton nem mehetünk el amellett, hogy mindezekkel összefüggésben megemlítsük Bodrossy Attilát és Czigány Tamást, akik nem csupán a Műteremház építész tervezőiként hanem építészképzésünk korábbi tanszékvezetőiként is annak meghatározó egyéniségei voltak, és mindmáig azok is maradtak. A megújulás második mérföldköve egyértelműen a 2017-ben felmenő rendszerben bevezetett új mintatanterv, mely (köszönhetően a képzés akkori vezetésének aktív közreműködésével módosított új KKK-nak) egy nemzetközileg is kompatibilis, az EU építészképzésekre vonatkozó irányelveinek megfelelő új és saját arculattal rendelkező, valamint rugalmas és fenntartható képzés alapjait fektette le. Mindazonáltal ezeket a folyamatokat magától értetődően a magunk részéről egyáltalán nem tekintjük és nem is tekinthetjük lezártnak – lévén nyitott rendszerekként nem létezik befejezett végállapotuk –, így a jövőben továbbra is szükségesnek és elengedhetetlennek tartjuk építészképzésünk állandó fejlesztését a bevezetett új oktatásmódszertan tapasztalatainak beépítése és ezek állandó kritikai revideálása mellett.

A magam részéről képzésünk bemutatása kapcsán gyakorta hivatkozom egy információs technológiai (IT) analógiára, mely annak működését a „*Hardware, Software és Humanware*” hármas egységében határozza meg. A *Hardware*-ről az előzőekben igazából már esett szó, ez alatt elsősorban nem más, mint magát az *Építész Műteremházat* értjük, melynek tekintetében képzésünk mondhatni egyedülálló téri infrastruktúrával rendelkezik. Az épület azonban jóval több mint pusztán infrastrukturális keret, hiszen amellett, hogy hogyan is csinálunk dolgokat, ugyanolyan fontos az is, hogy hol csináljuk. (Hajlamosak vagyunk megfelelni erről, pedig nem volna szabad...) A győri Műteremház tizenöt éves fennállása során az egyetem építészképzésének identitását meghatározó és egyben azt folyamatosan formáló szimbólummá is vált, amely a hét minden napján és a nap minden órájában nyitva áll a hallgatóink előtt, szabad teret és sokféle lehetőséget adva mind az oktatásnak, az alkotásnak, a tanulásnak és a közösségi életnek egyaránt, egy jól konfigurálható *Hardware*, amelyen a *Software* fut.

Fotó: Műteremház

A *Software*-t illetően éppen a 3.0-ás verzióváltás előkészítésénél tartunk, ami annyit jelent, hogy a 2017-ben bevezetett mintatanterv első ötéves ciklusának befejeztével az ez idő alatt összegyűlt tapasztalataink alapján elindítottuk a képzésünk kereteit meghatározó és annak „*operációs rendszerét*” képviselő mintatanterv újragondolását és fejlesztését, elsősorban a projektalapú oktatás- és szemléletmód megerősítésével és az integrált oktatásmódszertan még inkább előtérbe való helyezésével. Ennek elsődleges kulcsa a jelentősen kevesebb elemből álló, de általánosságban lényegesen nagyobb kreditértékű tárgyakat tartalmazó tantárgystruktúra, mely egyszerre teremt világos és áttekinthető kereteket, ugyanakkor kellő rugalmassággal is rendelkezik. Hogy mindezt miért is tartjuk fontosnak? Leginkább azért, mert egyre inkább úgy gondoljuk és látjuk, hogy az építészoktatásban mindinkább kiemelkedő fontosságúvá válik, hogy maga a képzés tulajdonképpen a saját gerincét alkotó szakmai tervezési tárgyakon keresztül az integ-

Fotó: Műteremház

Fotó: Múteremház

rált, projektorientált építésztervezői készségek, képességek és kompetenciák megismerésével, elsajátításával, illetve magas színvonalú használatával képessé tegye a hallgatókat a kreatív, intuitív, innovatív és egyben műszaki szempontokból is megfelelő, felelős építészeti gondolkodásra és szakmagyakorlásra. Közhelynek számít ugyan, de éppen ezért megkerülhetetlen, hogy az építészképzést (és szakmagyakorlást is) szakmai tekintetben, annak műfaji sajátosságából adódóan egyfajta kétarcúság jellemzi – a humán és reál ismeretek, valamint a művészeti és műszaki megközelítés kettőssége, illetve mindezek szerteágazó összessége –, ahol a hangsúlyt a kétarcúságban rejlő ellentétek helyett az „összességre” igyekszünk helyezni. Képzésünk deklarált célja, hogy az integrált projektalapú oktatás rendszerén belül ezen ismeretek és diszciplínák szintetizálásával és egységes rendszerbe történő integrációjával olyan szemléletmódot, aktív és használható szaktudást, valamint széles körű felkészítést adjon a hallgatóknak, mely a sikeres szakmagyakorláshoz korunkban elengedhetetlen. Tényleg olyan ez – vagy olyannak kell lennie, mint egy *Software*...

(Köztudott, hogy az elmúlt évtizedekben rendkívül gyors és markáns változások történtek és történnek mind a hazai, mind a nemzetközi felsőoktatásban, ami természetesen kihat az építészképzésre is. Ez alól természetesen mi sem vonhatjuk ki magunkat. Az építészetben belül zajló paradigmaváltás indukálta új kihívások legmarkánsabb jellemzője a szinte követhetetlenül felgyorsult változás és a velejáró folyamatos bizonytalanság. Fontosnak tartjuk hangsúlyozni – a felgyorsult változás okán kiemelten is –, hogy a „klasszikus” alapok és értékek mellett

legalább ugyanolyan fontos a kortárs szellemi irányzatok, újszerű technikai megoldások, innovatív törekvések, illetve sosem volt eszközök és módszerek ismertetése és beépítése az oktatásba. És azt is fontosnak tartjuk megjegyezni, hogy igazából nem tudjuk, hogy mindezt hogyan is kell.)

Végezetül valahol itt érkezünk meg a *Humanware*-hez, ami legalább ugyanannyira fontos, ha nem a legfontosabb tényezője építészképzésünknek. A viszonylag kis hallgatói létszámból adódóan oktatásunk alapvetően *műtermi jellegű*, mindazonáltal minden tekintetben *közösségcentrikus* is igyekszik lenni, – melyben a Múteremház hallgatói és oktatói közössége áll képzésünk középpontjában. Úgy gondoljuk, hogy az építészoktatás jövőjének kulcsa a hallgatóinkban és a belőlük formálódó építészközösségben rejlik és nem vitás, hogy sok esetben egymástól tanulhatjuk a legtöbbet. A projektalapú képzésünk fókuszában a hallgatók közös együttműködése áll a csoportmunka fontosságának hangsúlyozásával és az ehhez szükséges kompetenciák előtérbe helyezésével, hiszen az építészeti és épített környezetünk alakítása a legkevésbé sem magányos küldetés, hanem sokkal inkább közös tevékenységünk kell legyen. Ezen túlmenően a magunk részéről mindig is úgy tekintettünk a győri Építész Múteremházra és annak hallgatói, illetve oktatói közösségére, mint nyitott műhelyre, mely talán önmagán túlmutatva is igyekszik a hazai építészoktatás „közös nevezője” lenni, többek közt olyan eseményeken keresztül is, mint a minden évben szeptember utolsó hetében megrendezésre kerülő győri *Építész alkotóhétfő*, amely a magyarországi építészképzések meghívott képviselői mellett a nemzetközi résztvevőink számára is nyitott fóruma szeretne lenni mindennek. Egy olyan közös platform, amely az Építész Kamara folyamatos támogatásával és szerepvállalásával a szakmai egységet képviseli és az építészet társadalmi szerepvállalását kommunikálja. Bármennyire is túlzott idealizmusnak tűnik mindez – ahogyan az elmúlt húsz évben, úgy továbbra is –, a felsőoktatási piacon való versengés helyett fontosabbnak tartjuk, hogy hazai építészképzéseink oktatási tapasztalataik, tudásuk, kétségeik, problémáik, nehézségeik, de lehetőségeik és erőforrásaik megosztásával is támogassák egymást és az építészszakma jövőjét.

Bach Péter DLA
 építész, egyetemi docens, tanszékvezető
 Széchenyi István Egyetem, Győr
 Épülettervezési Tanszék

Fotó: Múteremház

Fotó: Múteremház

A kép csak illusztráció!

Terrán Építész Pályázat 2022

A Terrán Tetőcserép Gyártó Kft. pályázatot hirdet építészek számára „Minőségi TERRÁN tetőrendszer az építészeti jövőképben”, valamint „GENERON napelemes betoncserép, a jövő energiája már a jelenben” mottók szellemében.

Pályázni lehet terv, illetve megvalósult lakó- és középület kategóriában.

További részletek:
www.terranteto.hu/epiteszpalyazat

TERRÁN
OTTHON A JÖVŐBEN

TERRÁN
GENERON®
a naprakész tetőcserép

„Ragaszkodó” garázsfödém-szigetelés

Sok családi ház rendelkezik a földszinti lakószint alatti méretes garázzsal vagy pincehellyel, amely műhely vagy tároló szerepét is betöltheti. Praktikus terek ezek, de csak ha odafigyelünk arra, hogy ne rajtuk keresztül szökjön ki az egyébként remekül szigetelt házból a hő.

Tegyük fel, hogy már megtörtént az adott épület homlokzatának és tetőjének optimális szigetelése. Ezt követően gondolni kell arra, hogy a földszinti lakótér alatti helyiségek igazi energianyelők tudnak lenni, ha nincs maradéktalanul leszigetelve az alulról hűlő födém, a hűlő oldalról. Hozzáadott értéket jelent, hogy ennek az épületszerkezetnek a jól megválasztott hőszigetelésével nemcsak az „alul” hőszigetelési követelményeket tudjuk kielégíteni, hanem a teljes födém szerkezet akusztikai léghanggátlását is tudjuk kedvezően befolyásolni.

Kitűnő hőszigetelő tulajdonságokkal és jó hangnyelőképességgel rendelkező szigetelésre van szükség, amely képes az adott tér (pince, mélygarázs, műhely, teremgarázs stb.) használati zajsztintjét is csökkenteni. Ezáltal – közvetetten – a teljes födém szerkezet hanggátlási értéke növekedni fog. Elengedhetetlen a tűzbiztonság és az öntartóság is, hiszen a fejünk fölé fog kerülni az áhitott szigetelőréteg.

Az URSA vállalat „tektonikus” szálhalmazzal készült üvegyapot alapanyagú páraáteresztő homlokzati szigetelőanyaga (URSA TECTONIC FP-termékcsalád) tavasszal debütált Magyarországon. Most őszről pedig a brand új fejlesztése, az URSA TECTONIC UPH/Vv elnevezésű, kifejezetten alulról hűlő födémekre specializált ásványgyapot szigetelőtáblák is elérhetővé válnak.

Az univerzális új termék hőszigetelési teljesítménye nagyon jó és a szálak rétegelvási szilárdsága is kitűnő. Az URSA TECTONIC UPH/Vv-táblák nem éghetők és hidrofóbok is, ráadásul az üvegyapot-alapanyagnak köszönhetően hangszigetelő képességük is remek. A nagy testsűrűségű ásványgyapototáblák nyomószilárdsága kiváló, és várakozáson felül öntartók. Alak-

tartásuk kiváló és hő hatására sem zsugorodnak, ráadásul érzéketlenek a téli-nyári hőingadozásra, azaz nincs hőtágulásuk. A termék az esztétikum jegyében készült: a „Vv” megjelölés azt mutatja, hogy a táblák látszó oldalukon fehér üvegfátyol-kasírozással vannak ellátva, mely installálás után homogén fehér felületet ad a szigetelt födémnek, további festés igénye nélkül.

A legjobb hír pedig, hogy nincs szükség dübelezésre, mert a táblákat csak ragasztani kell! A 60x120 cm táblaméretű szálanyag-táblák csupasz oldala szolgál a ragasztás fogadására. Körülbelül 10 mm vastagságban, fogazott glettvas segítségével kell cementalapú ragasztóanyaggal bekenni az ásványgyapototáblák nem kasírozott hátoldalát, egyenletesen elosztva azt a teljes felületen, majd felhelyezni ragasztós oldalukkal a szigetelni kívánt mennyezetre, enyhe nyomást gyakorolva a panel teljes felületén a mennyezet felé. Nagyon megkönnyíti a felhelyezést, ha egy szilárd, könnyű táblát használunk az egyenletes nyomás kifejtéséhez (pl. XPS-tábla). A segédeszközhöz egyetlen kritérium, hogy a „nyomótábla” felülete legyen tiszta, hiszen a felragasztott szigetelőanyag-rétegre nem kerül később festékréteg, ami a felrakáskor véletlenül rákerült szennyeződést elrejthetné. A táblákat a szokásos módszerrel, egymáshoz képest kötésben eltolva kell elhelyezni a felületen, elkerülve a csatlakozási pontok tömörülését.

Ennél gyorsabb és egyszerűbb – és mégis minőségi – „Csináld magad!” szigetelés talán nincs is a nap alatt.

A könnyen kezelhető URSA TECTONIC UPH/Vv ásványgyapot-szigetelőanyag speciális szálszerkezetének és kasírozásának köszönhetően hosszú távra szóló, fenntartható és egészségbarát választás mindegyik alulról hűlő födém maradéktalan teljesítményt nyújtó hő- és akusztikai szigetelésére.

URSA Salgótarján Zrt.
www.ursa.hu

(X)

**TÖRÉSÁLLÓ
KÖNNYŰ &
KEDVEZŐ ÁR
EXTRÉM HOSSZÚ
ÉLETTARTAM**

**PREFA
AZ ÖN ERŐS
PARTNERE
A DIGITÁLIS
TERVEZÉSBEN!**

TETŐ- ÉS HOMLOKZATI KONFIGURÁTOR

A konfigurátor célja, hogy egy első megjelenítést adjon, valamint hogy a példaházakon keresztül segítséget nyújtson Önnek a termék- és színválasztásban. A kivitelezési és csatlakozási részletek, valamint az egyéb műszaki jellemzők vázlatosan vannak megadva, azokat a PREFA kivitelezővel egyeztetni kell. A kivitelezési sémák és a rendelkezésre álló termékváltozatok (pl. Siding.X) esetében nem látható a teljes választék – a kivitelezővel való egyeztetés után más megvalósítási formák is lehetségesek.

Be a Gamechanger

Ki vagy mi a Gamechanger?

Valaki, vagy valami, ami jelentősen megváltoztatja a dolgok elvégzésének módját.

Egy Gamechanger biztosítja, hogy minden szabály és bevett szokás átalakuljon. Ez teszi lehetővé, hogy egy iparág vagy egy piac jelentős fordulatot vegyen.

Miként biztosítja ezt a QuadCore®?

Páratlan élettartamú hőszigetelő teljesítmény

A QuadCore® páratlan hőteljesítményével több mint kétszer olyan hatékony hőszigetelést nyújt, mint az ásványgyapot, így vékonyabb és könnyebb falakat és tetőszerkezeteket tesz lehetővé.

Fokozott környezetvédelmi teljesítmény

A QuadCore® egy alacsony globális felmelegedési potenciálú megoldás, ugyanakkor hatékony az anyagszerkezete és könnyű újrahasznosítani, amivel hozzájárulhat az épületek zöld minősítéséhez.

Magas fokú tűzállóság

A QuadCore® hőszigetelt paneleket szigorú és széleskörű teszteknek vetettük alá, és megfelelnek az FM Global* minősítési elveinek is.

QuadCore® garancia

QuadCore® termékeink hőszigetelési teljesítményére 25 év garanciát biztosítunk. Így biztos lehet benne, hogy a hőszigetelési teljesítmény hosszú távon fenntartható marad.

Be a Gamechanger with QuadCore® By Kingspan

*FM global által minősített termékeink jelenleg lengyelországi, illetve csehországi gyártással rendelhetők.

Tudjon meg többet a QR-kódok leolvasásával!

Tovább olvasok a
weboldalon!

Megnézem a
Gamechanger videót!

A mai rohanó világban az idő pénz és a pénz idő

Különösen igaz ez az építőiparra, ahol havonta változnak a beszerzési árak és tombol a munkaerőhiány. A szakemberek fix vállalása esetén a cél az, hogy a munkát a lehető leggyorsabban és a legjobb minőségben abszolválják. A vállalkozások feje fölé pedig mint a kaszás lebeg a kötbérrel járó sok kellemetlenség.

Mégis mit tehetünk, ha egy építkezés, felújítás során az idővel a lehető legjobban kell gazdálkodnunk?

A Mapei mint építőipari termékeket gyártó cég, nem adhat több időt senkinek, de segíthet abban, hogy olyan termékeket fejlessz, ami a kivitelezés idejét lerövidíti.

A Mapeinél egy új termék került a palettára, ami elsősorban a gyors építést hivatott támogatni: Mapeguard Board, a vízálló építőlemez. A Mapeguard Board a fürdőszobai helyiségekben lesz a segítségünk, hogy a lehető leggyorsabban és a legjobb minőségben készüljön el a munka.

7 tényező, amivel időt spórol (és persze pénzt is), ha a Mapeguard Boardot alkalmazza:

1. A táblák könnyű súlya miatt az anyagmozgatás nem okoz gondot.
2. Sokoldalú: építhető belőle zuhanyfal, WC, kád előtétfal, belsőépítészeti elemek könnyedén kialakíthatók belőle és vakolat helyettesítésére is szolgál.
3. Nem kell külön szakembereket hívni egy-egy munkafázisra.
4. Akár az asztalosmunka is helyettesíthető vele, épített mosdók, padok támaszai összeállíthatók a táblákból.
5. Kihagyható a másodlagos vízszigetelés, mert a Mapeguard Board önmagában vízálló, csupán csak a csatlakozásokat kell szalaggal, egyéb kiegészítővel vízhatlanná tenni.
6. A felújítás, építés során kevesebb törmelék keletkezik, mint egy normál építésnél.
7. A munkafázisok kötési ideje jóval kevesebb mint általában.

A Mapeguard Board beltéri panelek használata könnyű, a táblák jelölései mentén pontosan méretre szabhatók egy éles vágóeszkővel, de a legjobb erre a célra egy körfűrész.

Az elemek Mapeflex MS 45-tel ragaszthatók egymáshoz.

A Mapeguard Board fali kiegyenlítőként telibe vagy pogácsásan C2 osztályú Mapei cementkötésű ragasztóval rögzíthető a falra. Ha a fogadó felületünk nem tartófal, akkor érdemes mechanikailag is rögzíteni a táblákat.

A Mapeguard Board teljes keresztmetszetében vízálló, de a táblák sarkait, csatlakozásait Mapeguard ST vízszigetelő szalaggal, Mapeguard IC, EC, PC speciális kiegészítővel teljesen vízhatlan szerkezzé tehetjük. (A kiegészítő elemek Mapeguard WP ragasztóval alkalmazhatók.)

A Mapeguard Board felületét kifejezetten úgy alakították ki, hogy jó tapadást biztosítson a kerámia-csempék, a mozaikok és a természetes kőburkolatok fogadására. A csempék legalább C2 osztályú Mapei cementkötésű ragasztóval burkolhatók, melyet a ragasztandó burkolóanyag típusának megfelelően kell kiválasztani.

A Mapei univerzális, vízálló építőlemezei, a Mapeguard Boardok elérhetők 7, 10, 20, 30, 48 mm vastagságban, 600x1300 mm és 600x2600mm méretű táblákban megvásárolhatók kereskedő partnereinknél.

(X)

Csökkentse fűtésszámláját Multipor belső oldali hőszigeteléssel!

A megfelelő tervezéssel és kivitelezéssel kialakított belső oldali hőszigeteléssel is kialakítható egy energiatakarékosabb, élhetőbb és egészségesebb lakókörnyezet.

Magyarországon azért van szükség több fűtési energiára, mert a meglévő, előregedő lakásállomány nagy részénél a megfelelő hőszigetelés nem megoldott. Építésük idején nem fordítottak kellő figyelmet arra, hogy az épületek élettartama alatt a fűtéshez szükséges energiaigény alacsony legyen. Az új rezsiszabályozás, illetve a környezetünk védelme érdekében felül kell vizsgálni az ingatlanok, lakások energiafogyasztását, és amennyiben szükséges, biztosítani kell a megfelelő hőszigetelést, hogy a hőveszteség és a fűtésszámla minimálisra csökkenjen. Pozitív tendencia, hogy egyre több lakástulajdonos energetikai szempontból is felújítja otthonát. A határoló szerkezetek (nyílászárók, födémek, falak) korszerűsítése együttesen hosszú távú megtakarítást eredményeznek.

BELSŐ OLDALI HŐSZIGETELÉS

Épületszerkezeti szempontból a külső oldali hőszigetelés az ideális, de amennyiben erre nincs lehetőség, megfelelő tervezéssel és kivitelezéssel kialakított **belső oldali hőszigetelés** szintén egy élhetőbb és egészségesebb lakókörnyezetet nyújt. Ilyen esetek például a műemléki védelmi épületek az eredeti homlokzat megtartása miatt, illetve beépítési korlátok, társasházak

homlokzatai (tulajdonjogi problémákból adódóan). A Multipor hőszigetelő lapok alacsony páradiffúziós ellenállása és kapilláris szerkezete biztosítja a belső oldali hőszigetelés párazáró réteg nélküli kialakítását. A hőszigetelés egyben páraszabályozó szerepet is betölt, melynek során a fal belső oldalán a páratartalom alacsony marad, így a korábbi hideg felületen nem csapódik le a pára. Amennyiben felesleges vagy anyagilag nem fér bele az egész lakás belső oldali hőszigetelése, akkor akár **csak egy-egy szobában is kiválóan alkalmazható**, már az is nagyban javítja a kívánt energiamutató elérését. Sőt kézi fűrésszel egyszerűen méretre vágható, könnyen alakítható, **akár házilag is elkészíthető**, a felrakása minimális hulladékkal jár.

A belső oldali hőszigetelés elkészítése után a falszerkezet felületi hőmérséklete megnő. Vegyünk egy példát, ha **fűtés nélkül** a szoba hőmérséklete 20 °C, a fal felületi hőmérséklete mindössze 19–19,5 °C-ra csökken, mely változás szinte elhanyagolható, a komfortérzet egyáltalán nem romlik.

A Multipor-termék további nagy előnye, hogy nem tartalmaz éghető komponenseket, így az A1 tűzvédelmi besorolásba tartozik. Azaz egy váratlan lakástűz esetén nem táplálja a tüzet, nem fejleszt füstöt vagy mérgező gázokat, sőt megvédi a mögöttes szerkezetet. A lap struktúráját tekintve egy stabil, ásványi kristályszerkezetű hőszigetelő, mely nem tartalmaz szálaló anyagot, így új alternatívát nyújt a hagyományos, szálaló vagy műanyaghab-szigetelésekkel szemben. Lúgos kémhatása alapvetően **megakadályozza a gombák és penészpórák** elszaporodását. Gyártásuk környezettudatos technológiával, természetes szervesetlen alapanyagok (homok, cement, víz) felhasználásával történik. Ebből adódóan a Multipor ásványi hőszigetelés megfelel a vonatkozó környezetvédelmi követelményrendszernek, melyet a hazai független tanúsítószervezet a **környezetbarát védjegy** használatának jogosultságával is igazol.

Bővebben: https://www.xella.hu/hu_HU/Multipor-marka-oldal

(X)

Austrotherm hőszigetelő anyagok
Időtálló minőség

Azonnali megoldások a Graphisoft webáruházból!

Bármikor, bárholnán megrendelhető kínálat!

Az idő nem ellensége többé, ha a Graphisoft webáruházát választja!
Bármely nap, bármely órájában percek alatt, azonnali megoldást
kínálunk munkájához. Ne hagyja ki! Válasszon az online
kínálatunkból az ország bármely részéből!

www.graphisoft.com/hu/vasarlas

- 24/7 elérhetőség
- egyszerű és biztonságos megrendelés
- megbízható, gyors teljesítés
- folyamatos terméktámogatás
- teljes körű garancia